БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

47-дохи жэлэй гарана

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Советэй, Министрнүүдэй Советэй орган

№ 15 (13023) | 1970 оной январиин 20, вторник | Сэн 2 мүнгэн

ГАХАЙШАДАЙ РЕСПУБЛИКАНСКА ЗҮБЛӨӨН

Өрдэр Улаан-Удэ хотодо республикын гахайшадай зүблөөн боложо үнгэрөө. Эндэ колхоз, совхозуудай түрүү гахайшадhаа гадна, ажахын хүтэлбэрилэгшэд болон зооветмэргэжэлтэд, КПСС-эй райкомуудай секретарьнар, аймгуйсэдкомуудай түрүүлэгшэнэр, тэндэхи газдбэриин управленинүүдэй начальникууд, главнай зоотехникүүд болон ветеринарна врачнууд, республикын худөө ажахын министерствын хүдэлмэрилэгшэд оролцоhан байна.

«1970 ондо гахайн мяха ехээр ашадаг болохын үндөө» гэhэн асуудал эндэ зүбшэн хэлсэгдээ. Тус асуудлаар республикын худөө ажахын министрэй орлогч нүхэр **В. Б. Саганов** элидхэл хээ. Элидхэлшэ нүхэр Саганов республика дотор гахай үсхэбэрилгын мүрөө үеын байдал тушаа тогтохо зуураа, гахайн тоо толгой олошоруулха, шэнэ байрануудые бариха, тэндэхи малай ехэтэй худэлмэри оньhожоруулха, тэжээлэй базын базаа байгуулха, гахайн фермын ажалые механизмхидхэхэ, түсхай шэглэлтэй фермэнүүдые эмхидхэхэ, гахайшадай мэргэжэл дээшэлүүлхэ асуудалнуудта анхарhан байна.

Элидхэлэй hүүлээр үгэ хэлэлгэн боложо, эгээн түрүүлэн Шергинскэ совхозой директор **В. И. Карпов** hонирхолтой үгэ хэлээ. Тэрэ байгша ондо 20 мянган центнер гахайн мяха абаха гэhэн уялга хараалhан байгаа мэдүүлээ. Тэдэнэй hүүлээр Хяагтын аймагай Погранична совхозой фермые даагша **Я. И. Лазарев**, Шергинскэ совхозой гахайшан **Л. А. Орлова**, Зэдын аймагай «Мир» колхозой түрүүлэгшэ **Д. Ю. Цыбижапов**, Мухар-Шэбэрэй аймагай «Авангард» совхозой гахайшан **М. В. Бутина**, Кабанскын аймагай Ойморой совхозой директор **П. И. Зубанин**, Түнхэнэй аймагай Саяанай совхозой зоотехник **Р. И. Зверева**, Хяагтын аймагай «Родина» колхозой түрүүлэгшэ **И. Р. Агафонов**, Буряадай худөө ажахын институтай доцент **И. М. Хамаганов**, Сэлэнгын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой гахайн фермые даагша **И. М. Афанасьев**, Улаан-Удын аймгуйсэдкомон худөө ажахын управлениин главна зоотехник **В. А. Черниговский**, Загарайн аймагай «Гигант» колхозой гахайн фермые даагша **О. Т. Афанасьев**, Бэшүүрэй аймагай Дзержинскиин нэрэмжэтэ совхозой директор **Ф. Е. Ефимов** гэгшэд үгэ хэлэhэн байна.

Гаханшадай республиканска зүблөөн дээрэ КПСС-эй обкомой нэгэдэхи секретарь **А. У. Модогоев** дэлгэрэнгы үгэ хэлээ. Зүблөөндэ хабаадагшад гахай үсхэбэрилгөөр, гахайн мяха үйлэдбэрилгоор 1970 оной социалис уялга баталан абаа. Зүблөөнэй эсэстэ түрүү гахайшадта КПСС-эй обкомой, республикын Министрнүүдэй Советэй Хүндэлэлэй грамота болон үнэтэ бэлэгүүд барюулагдаа. hүүлээрнь зүблоондэ хабаадагшадта hонирхолтой концерт табигдаhан байна.

Республикын түрүү гахайшадай зүблөөнэй заседаннин зал соо.

Ф. СОРОКИНОЙ фото.

ШАДАБАРИИН ХҮСӨӨР

Мүцөө жэлэй үбэлжэлгын хэды бэрхэшээлтэй байбашье hаань, Юрөө голой малшад тэрээнhээ зааханшье тунхарингүй, Ильичэй ойн хүндэлэлдэ абаhан социалис уялгаяа дүүргэхэ этигэл найдабаритайгаар ажаллажа байна.

Сэлэнгын Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой шахан таргалуулгын бухы 17 гүүртэнүүдэй малшад болон тугалшад эдэ hарануудта малайнгаа шэгнүүрые заашье доошонь оруулангүй ажалланад. Үнгэрэгшэ оной гансахан декабрь hарада тус ажахын мал бүхэнэй сүүдхэ бүриин шэгнүүрые 800—900 граммаар нэмээhэн байгаа. Тиихэдэ колхозой алдарта тугалшад Д. Цырендоржиева, Ц-Д. Будажапова, А. Кондакова, Ц. Доржиева гэгшэд табан жэлэй дүрбэдэхи жэлдэ тугалнуудайнгаа сүүдхэ бүхэнэй шэгнүүр 715-hаа 820 грамм хүрэтэр нэмээhэн байха юм.

Юрөөгэй малшад түйлаhанаараа hанаагаа амаохагүй гэhэн уряатайгаар ажаллана. Малайнгаа шэгнүүрые улам дээшэлүүлхэ хүсэл эрмэлзэлгэтэй.

С. ВЛАДИМИРОВ.

ЛЕНИНЭЙ ШАНДА ХҮРТЭХЫН ТҮЛӨӨ

ТҮРҮҮ ЗЭРГЭДЭ ЯБАhААР

Совет засагай 50 жэлэй ойн Дурасхаалта Улаан тугта хүртэhэн Зэдын вольфрам-молибденэй комбинадай коллектив түйлаhан амжалтаяа арьбадхаха, В. И. Ленинэй ойн хүндэлэлэй шангуудта хүртэхэ гэжэ шиидэбэ. Тэдэнэр ойн хүндэлэлэй социалис мүрысөөндэ оролсоходоо, бэелүүлхэ зорилгоёо хараалhан, гаталан гараха замаа тодорхойлhон байна.

Комбинадай рудник, участогуудта социалис мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрэнхэй. Вольфрамай руда малтан абадаг Холтосоной руднигай хүдэлмэришэд комбинат соо түрүүлжэ ябана. Түсэбтэ табан жэлэй дүрбэдэхи жэлэй даабариие болзорhоонь 20 хоногоор уридшалан дүүргээд, ажалай эршэ hуладхангүйгөөр ажаллажа байhаар. Первомайска руднигай, шанаржуулгын фабрикын коллективүүд жэлэй түсэбые мүн лэ холо уридшалан дүүргээ.

Түсэблэлгын болон экономическа урмашуулгын шэнэ гуримда орohонhоо хойшо комбинат продукци худалдаха түсэбөө ходо дүүргэжэ байhаар.

Бүхы дээрээ республикымнай энэ түрүү предприяти түсэбтэ табан жэлэй даабариие 90 гаран хоногоор уридшалан дүүргэжэ ябана. Продукци худалдалга 1968 онойхитой сасуулхада, 3,6 процентээр дээшэлээ. Урдахи жэлнүүдтэй сасуулан харахада, энэ табан жэлэй эхинhээ хойшо 27 процентээр үлүү ехэ продукци худалдагдаа. Харин түсэбтэ табан жэлнүүдэй үедэ продукци наймаалга 25 процент ургахаар багсаагдаhан юм.

Үнгэрhэн жэлэй социалис уялга амжалтатайгаар дүүргэгдээ. Продукци худалдаха жэлэй даабариие 102,6 процент дүүргэхэ гэжэ хараалhан байбал, арба нэгэ hарын туршада 103,8 процент хүргэhэн юм. Ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ, гүрэндэ олзо доход оруулха түсэб үлүүлэн дүүргэгдээ.

Комбинадай уралан нарижуулагшад хамтын hайн үрэ дүн түйлаха хэрэгтэ горитой туhа нэмэри оруулалсана. Тэдэнэр ойн хүндэлэлэй социалис мүрысөөндэ оролсоходоо, нэгэ миллион 700 мянган тухэригэй уралан нарижуулагшадай ленинскэ фонд байгуулха гэжэ шиидээ hэн. Иимэ уялга абаhанhаа хойшо ленинскэ фонддо нэгэ миллион 605 мянган тухэригэй арьбалалта оруулагдаба.

Холтосоной руднигай А. Л. Яньвовой, А. М. Колодиной хүтэлбэрилдэг бригадануд табан жэлэй даабариие В. И. Ленинэй түрэhэн 100 жэлэй ойн гүйсэхэ үдэр болотор дүүргэхэ уялга абанхай. Тэдэнэй үүсхэлые дэмжэhэн комбинадай түрүүшүүл өорынгоо табан жэлэй түсэбые уридшалан дүүргэхэ гэжэ шармайн оролдожо эхилээ. Мүрысөө үүсхэhэн түрүүшүүл хэлэhэн үгэдөө хүрэмөөр ажаллана. Нүхэр Яньковой заадаг бригада уялгаяа үлүүлэн дүүргээд, 1970 оной ноябриин түсэбөөр ажаллажа захалаа. Нүгөөдэ түрүү бригадань энэ жэлэй долоо hарын түсэбые сүм дүүргэнхэй.

Түрүү предприятиин коллектив В. И. Ленинэй ойн хүндэлэлэй мүрысөөндэ hайн үрэ дүн түйлажа байна.

А. БУТИН.

ШАХАЛГА ҮРГЭЛЖЭЛhӨӨР

ТҮНХЭН. **(Телефоноор абтаба).** «Сибиряк» колхозой малшад намарайхидаал үхэрнүүдээ шахан таргалуулhаар. Үнгэрhэн жэлэй декабрь hарада үхэршэд А. Д. Попов, И. М. Демин, А. И. Усольцев, В. С. Шенхоров, А. И. Ларионов гэгшэд даажа абаhан 420 хашараг, буруунуудаа горитойгоор таргалуулжа, шэгнүүрыень 120 центнерээр нэмээгээ. Хашараг, буруунуудай шэгнүүр сүүдхэдэ дунда зэргээр 930 граммаар иэмэhэн байна. Шахамалнуудай фермые мяханай ёhотой фабрика гэжэ нэрлэхөөр. Онhожоруулагдаhан дулаан байра соо мал үбэлжэнэ. Тэжээлэй цехhээ хобоонууд соогуур шэнгэн тэжээл урдажа ерэдэг.

Мүнөө үедэ эндэхи малшад түрүүшын квартал соо гүрэндэ мяха худалдаха түсэбөө үлүүлэн дүүргээ.

Б. ЯБЖАНОВ.

ШЭНЭ ТАРЯАЛАН ДОЛГИЛХО

Баргажанай машинно-мелиоративна станциин коллектив 1969 оной түсэб 108,3 процент бэелүүлбэ. Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо 300 гектар намаг хатаагдаа. Тиихэдэ бүхыдөө 5 мянган гектар бэлшээри, сабшалан уhалагдаа. Газар үрэмдэхэ бригадынхид 8 шэнэ, гүнзэгы худаг малтажа ашаглалгада тушаажа, 15 худаг заhабарилжа, аймагай ажахынуудта яhала ехэ туhа хүргөө. Гадна бригадын механизаторнууд 775 гектар газарта hөөг бургааha сэбэрлэжэ, шэнэ газар элдүүрилхэ арга олгоо.

Үнгэрhэн жэл энэ станциинхид долоон автомашинын багтаха гараж, үнэтэ зэр зэмсэг хадагалха склад, бани, ажалшадта эанрын хэтэн гэр барижа дүүргээ.

Коммунис ажалай ударник-механизаторнууд П. Кузнецов, П. Иванов, жолоошон Н. Терентьев, газар үрэмдэдэг мастер С. Буланцев, экскаваторщигууд А. Лычковский, А. Кокорин иланганаа hайнаар ажаллажа, ММС-эй партийна организациин болон дирекциин зүгhөө шанда хүртэбэд.

Б. БУДАЕВ.

ТАРГАН МЯХА—ГҮРЭНДӨӨ

Ленинэй орденто Яков Иванович Лазаревай хүтэлбэрилдэг гахайн фермэ аймаг дотороо эгээл түрүү гэжэ суурхадаг.

Энэ фермэ үнгэрэгшэ ондо 1809 түл поршоонхо абажа, гарза гайгүнгөөр түлжүүлэн, нинтэ дээрээ 1010 центнертэ хүрэтэр тэдэнээ таргалуулаа. Түсэбэн ёhоор 1210 толгой түл абтаха байhан юм. Мүн тус фермэ 650 центнерэй орондо 959 центнер гахайн тарган мяха гүрэндэ худалдаhан байна. Мяханай өорынь үнэ сэнгые хямдаруулха талаар нилээд амжалтатай байба.

Аймагай ажахынуудай гахайшад Я. И. Лазаревай гахайн фермэ дээрэ ерэжэ, нэгэ үдэрэй туршада бүхы ажал хүдэлмэритэйнь танилсаhан ,hанал бодолоё андалдан хөөрэлдэhэн байна. Аймагай эрхим гахайшан, Ленинэй орденто Яков Ивановичhаа hураха, лаблаха асуудал тон олон байгаа. Өөрын гөө дүй дүршэлые хани нүхэдтөө дэлгэрэнгыгээр хөөрэжэ үгөө.

Ленин багшын алдарта ойн жэлдэ улам hайнаар ажаллажа, бүри ехэ амжалта туйлаха тушаа гахайшад өөhэдынгөө хараа түсэбые тодорхойлhон байна.

А. ГРОМОВА.

Хяагтын аймаг.
Погранична совхоз.

ЁhОТОЙ ЗАВОД

Сэлэнгын аймагай «Сельхозтехникэ» нэгэдэлэй дэргэдэхи машинно-тракторна мастерскойн механизаторнууд үнгэрhэн жэлдэ техникэ заhабарилха талаар нилээд ехэ амжалта туйлаа. Тэдэнэр hёдондо жэлэй эхинhээ нааша В. И. Ленинэй түрэhөөр 100 жэлэй ойдо зорюулагдаhан социалис мүрысөөндэ жагсажа, шэнэ уялганнуудые абаа бэлэй. Эдэ үдэрнүүдтэ заhабарилагшадай жэлэнь дүнгүүд согсолон гаргагдаба. Эндэхи механизаторнууд жэл соогоо хэжэ гараhан ажалайнгаа үнгүүдээр сэдьхэлээ хананги. Тэрэ юуб гэхэдэ, тэдэнэр трактор, комбайн, автомашина болон өлдэб олон двигательнүүдые заhабарилха түсэбөө үлүүлэн дүүргэ. Нёдондо эндэхи механизаторнууд 150 трактор, 75 комбайн, 70 автомашина, 22 двигатель заhабарилхаар түсэблэhэн байна. Тиибэшье мастерскойн коллектив түсэбhөө гадуур хоёр трактор, хоёр автомашина, 26 двигатель заhабарилаа.

Тохойн МТМ-гэй коллектив эбтэй эетэй хадаа ажалаа hайнаар эмхидхэhэнhээ иимэ амжалта туйлаба гээшэ.

...Мастерской соо ажалай халуун үдэр эхилэнхэй. Заhабарилагшад томо томо машинануудай хажуугаар hүндэлнэ. Харахада туха сүлөөгүй хэбэртэй. МТМ-е даагша Федор Анатольевич Медведев механизаторнуудайнаа дундуур ябасагаажа, энэ тэрэ юумэн тухай хөөрэлдэнэ, заримандань зааоари захяа үгэнэ, нүгөөдүүлдэнь туhалалсана. Нүхэр Медведев даруу номгон зантай хүн. МТМ-е даагша нэгэтэшье хүнэй урдаhаа хатуугаар дуугаржа үзөөгүй. Иимэл хүн хадаа мастерскойнгоо коллективэй ажалые зүбөөр эмхидхэжэ шадаа. Хүн бүхэн тэрэниие хүндэлдэг, хэлээшьень дүүргэдэг.

Эндэ ажалша бэрхэ хүнүүд олон. Токарь А. И. Трунёв иимэл хүнүүдэй нэгэн. Нүхэр Трунёв токарёор ажаллаhаар үнинэй. Токарь халаанайнгаа даабари 120—150 процентээр дүүргэдэг. Тэрэнэй бүтээhэн детальнууд ходо hайн шанартай байдаг. Харин токарь Олег Раднаевые эндэхи механизаторнууд «түргэн гартай» хүн гэлсэдэг. Энэньшье зүбтэй. Юуб гэхэдэ, Олег ямар нэгэ деталь тошиилдоо hаа, тэрэнээ үни удаан носодоггүй, харин тэрэ дороньь бүтээжэрхидэг заншалтай.

Мастерской элдэб олон цехтэй. Эндэ техникэ поточно-узловой аргаар заhабарилагдана. Манан моторно цехтэ ороходомгай слесарь Яков Андриянович Афанасьев үгтаа бэлэй. Энэ хүн слесареэр хүдэлhөөр үнинэй. Дүршэл шадабаритай слесарь халаанайнгаа даабари 120—150 процент дүүргэдэг.

Николай Федорович Ваневский тухай нүхэдынь hайн hанхаараа хэлсэдэг. Энэ нүхэрнай электрик мэргэжэлтэй юм. Иигэжэ Николай Федорович комбайншье, тракторшье, автомашинашье заhабарилалсана.

Механизаторнууд Маслов, Ключников, Черкасов, Попов, Дудин, Хомяков, Толстихин, Паршин гэгшэд мастерскойн түрүүшүүл болоно.

Мүнөө эндэ 15 трактор заhабарилагдажа байнхай. Мастерской соо орожо, эдэ бүгэдые харахада, завод соо байhандал адли.

В. САМБУЕВ.

СОВЕТ ОРОН ДОТОРНАЙ

ХАБАРАЙ ДОХЁОНУУД

КРАСНОДАР. (ТАСС-ай корр.). Хара далай тээhээ бүлеөн hалхин буужа, Кубаниин тала дайдада хаоарай шэнжэ үзэгдэбэ. Урда зүгэй шанга наран полинууд дээрэхи сагаан «хүнжэлые» хуняа. Тариилгын түрүүшын агрегадуудай поли дээрэ гараха саг болзор ойртожол байна.

Кубаниин таряашад хабарайнгаа тарилгада тон hайнаар бэлдэжэ байнхай. Хүрьhэ элдүүрилхэ оа тариха 10 мянга шахуу трактор январиин 8-най үдэр заhабарилагдажа дүүргээд байгаа гэхэ гу, али эдэнь түсэбөөр хараалhанда орходоо 1,5 мянган трактораар олон болоно. 50 мянган плуг, сеялкэ, культиватор заhабарилагдажа дүүрээ. Хүдөө ажахын хэрэгсэлнүүдые заhабарилха даабари хоёр дахин үлүүлэн дүүргэгдээ.

Заhабарилагдаhан бүхы техникэ мастерскойнууд соohоо гаргагдажа, бригаданууд болон отделениинүүдэй полевой станууудта абаашагдана. Колхөзнигууд хабарай тарилгын үрэhө хүрэнгэ, минеральна үтэгжүүлгэ мүн лэ полинуудтаа ойртуулан зөөжэ байнхай.

Кубаниин таряашад 1970 оной хабар миллион үлүүтэй гектар талмай дээрэ хабарай тарилга хэхэ түсэбтэй.

БАЯН УРГАСЫН ҮНДЭhЭН

КИЕВ. (ТАСС). Ойн баярай жэлдэ үнгэрэгшэ жэлэйхиhээ 300 мянган тонноор үлүү ехэ ороohо хуряан абаха зорилго Киевска областиин колхозууд болон совхозууд урдаа табинхай. Таряашад бүри намар байхада ерээдүйн баян ургаса хуряахаар бэлдэжэ эхилhэн байна. Бухы полинууд дээрэнь эрхим сортын үрэhэ хүрэнгэ богони болзор соо таригдаhан.

Киевскэ областиин ажалшад үбэлэй янинама хүйтэндэшье хабарайнгаа тарилгада ороодосотойгоор бэлдэжэ байнхай. Нэн түрүүн таригдаха үрэhэ хүрэнгэ шалгана, шанаржуулна. Энэ хүдэлмэринь гол түлөб дүүрэнтээ: областиин үрэhэ хүрэнгын фондын 90 шахуу процентнь нэгэдэхи класста оруулагдаа.

Курбан-Биби ЮЛДАШЕВАГАЙ ЖАРГАЛ

УРА-ТЮБЕ. (Таджигай ССР). Курбан хотодо ажаhуудаг Биби Юлдашевагай гэрынь яhала уужам салуу юм. Гэбэшье хүгшэн эжынгээ 100 наhатай болоhонтой дашарамдуулан амаршалхаяа ерэhэн бүхы хүбүүд, басагадынь, олон тоото түрэлхидынь тэрэ гэр соо багтаагүй.

Курбан-Биби 78 хүбүүд, басагадтай, аша, гушанартай. Бүхы Таджикистанда урдань үгы байhан элдэб янзын мэргэжэлтэй хүнүүд тэрэнэй бүлэ соо бии. Шарифутдин, Саленхджон хүбүүдынь — багшанар, Турабай—агроном. Хэлэ бэшэг шэнжэлэгшэд, врачнууд, инженернүүд, журналистнууд аша хүбүүдэйнь дунда бии. Тэрэнэй 12 аша хүбүүд, басагадынь институдууд, техникумүүдтэ hурана.

Курбан-Биби залуу ябахадаа хамагhаа түрүүлэн паранджагаа хаяад, Совет засагай түлөө, таджик эхэнэрнүүдтэ адли эрхэ сүлөө олгохын түлөө тэмсэлдэ эдэбхитэйгээр хабаадаhан юм.

Түрүүшын ургаса абтаба

ТЕРМЕЗ. (ТАСС-ай корр.). Овощ ургуулдаг орон доторхи эгээл урда зүгэй «Ленин юлы» гэжэ тусхай совхозой полинууд дээрэhээ шэнэ жэлэй түрүүшын ургаса хуряагдаба. 200 тонно капуста Джаркурган станциhаа Навои хотын химигүүдтэ, Зарафшанай алта малтагшадта эльгээгдээ.

Мүнөө зуун гектар талмай дээрэ ногоон hонгино, морхооб түлэг ургажа байна. Парнигуудтай ажахынуудта хабарай эртын хүдэлмэри эхилээ. Сурхандарьягай урда районуудай бусад хэдэ хэдэн ажахынууд овощ тарижа эхилбэ.

20 миллион хүндэ хүртэхэ хубсаhа хунар

МИНСК. (ТАСС). Трикотажна гадар хубсаhа өёхо 20 мянган ээрүүл бүтээн гаргаха Минскэ комбинадай хоёрдохи эзлжээн ашаглалгада оруулагдаа. Тиигэжэ тус предприяти жэлдээ 12,5 миллион хэhэг хубсаhа нэхэжэ гаргадаг болохонь.

ШЭНЭ ГУРИМААР АЖАЛЛАhАНАЙ ҮРЭ

ВОЛГОГРАД. (ТАСС). Волгоградай «Красный Октябрь» гэжэ металлургическа заводто үнгэрэгшэ жэл эрхим hайнаар ажаллаhанай үрэ дүн гаргагдажа, 13-дахи салин хүлhэн үгтэжэ эхилээ. Бүхыдөө 1,5 миллион үлүүтэй түхэриг түлэгдэхэ байна. Булад шудхагша, прокатчик бүхэн дунда зэргээр үдэрэйнгөө салин хүлhэнэй 20 процент шахуу хэмжээтэй шан абаха болобо. Шэнэ гуримаар ажаллаhанай үрэ дүн иимэ байбал даа.

Социально-соёлой хэмжээ ябуулганууудай, барилгын фонддо заводой ашаг олзоhоо оруулhан мүнгэ зөөреэр hүүлэй хоёр жэлэй турша соо хүдэлмэришэд ба алба хаагшадта олон зуун гэр байранууд баригдаа, Дон мүрэн дээрэхи үхибүүдэй амаралтын байшан үргэдхэгдөө, Волгын эрьедэ туристнуудай бааза, амаралтын бассейн баригдаа.

ЭРХҮҮГЭЙ ОБЛАСТЬ. **Братскын лесопромышленна комлексын хоёрдохи ээлжээнэй шэнэ предприятинууд энэ жэл соо ашаглалгада тушаагдаха юм. Энэ мантан томо предприятини заводууд Эхэ орондоо целлюлозо болон картон үгэжэ эхилээ. Шэнээр баригдажа байгаа заводуудай корпусууд хамта дээрээ 100 дүрбэлжэн километр талмай ээлхэ юм.**

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Братскын лесопромышленна комплексын түрүүшын предприяти—картон бүтээн гаргадаг фабрика.

ТАСС-ай фотохроникэ.

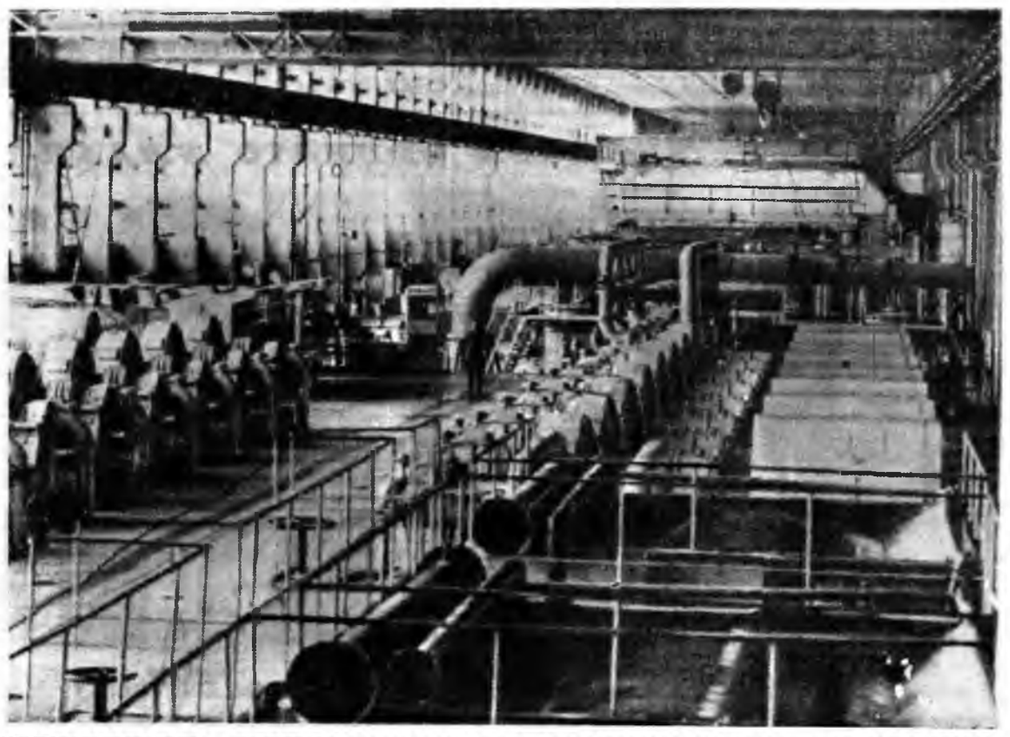

УССУРИИН СААХАРАЙ ЗАВОДТО

УССУРИЙСК. (ТАСС). Алас-Дурна зүгэй зониие «амтата эдээгээр» хангадаг Приморийн саахарай комбинадта шэнэ предприяти нэмэбэ. Эндэ сүүдхэдэ хоёр мянган центнер продукци үтэхэ шадалтай, саахар үйлэдбэрилэн гаргадаг заводой нэгэдэхи ээлжээн hаяхан ашаглалгада оруулагдаа.

Тус заводой цехүүд мүнөө үеын түхеэрэлгэнүүдээр хангагданхай. Түүхэй эд абахаhаа эхилэод, бэлэн продукци боложо гаратарнь хэгдэхэ бүхы хүдэлмэри оньhожоруулагданхай, автомадаар бүтээгдэнэ.

Түрүүшын миллион тонно

КАРАГАНДА. (ТАСС). Казахстанай шахтёрнууд шэнэ жэлдэ бултанhаа урид, январиин 8-да түрүүшын миллион тонно нүүрhэ малтажа дүүргэбө. Энэнэй 100 мянган тоннонь түсэбhөө гадуур.

Түсэотэ табан жэлэй hүүлшын жэлдэ Казахстанай нүүрhэшэд ороной промышленна предприятинуудта 60 миллион шахуу тонно нүүрhэ эльгээхэ.

ВЛКСМ-эй ОБЛАСТНОЙ XXV КОНФЕРЕНЦИ

КОМСОМОЛ НЭРЭЕЭ АЛДАРШУУЛЫШ

Хүндэтэ делегадууд!

Комсомолои XXIV областной конференциин болоhон сагhаа хойшо хоёр жэл үнгэрөө. Энэ үе соо ороноимнай арадаи ажахы нилээд хүргөө. Совет арадайнгаа ажана сайдалые hайжаруулхын тулада парти, правительствамнай шухала хэмжээ ябуулгануудые хараалhан. Тиигэжэ промышленность болон хүдөө ажахымнай экономико хурдан түргэнөөр хүргэнэ. Коммуним байгуулжа байhан совет арадай гайхамшагта амжалта туйлаха хэрэгтэнь комсомолшууд, залуушуул аша габьяатайгаар хүдэлөө. Тэдэнэр Ленинскэ комсомолой 50 жэлэй алдарта ойе ажалай амжалтаар үгтаhан байна.

Тоосооте үе соо республикымнай комсомолшууд коммунис партиингаа ударидалга доро, ВЛКСМ-эй XV съездын, комсомолои областной XXIV конференциин шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн, ажахын болон культурна байгуулалтын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадаhан, областной комсомольскө организацимнай урган бэхижэhэн байна.

ВЛКСМ-эй областной комитет тоосооте үе соогоо эмхидхэлэй, политическэ хүдэлмэри нүлөөтэйгөөр, ябуулжа, республикынгаа табиhан зорилгонуудые бэелүүлгэдэ залуушуулые үргэнөөр хабаадуулhан, ВЛКСМ-эй 50 жэлэй ойдо дэлгэрhэн социалис мүрысөөндө комсомолшууд, залуушуул эдэбхи үүсхэлээ гаргаhан байна. Мүнөө Владимир Ильич Ленинэй түрэhөөр 100 жэлэй алдарта ойе тэдэнэр ажалай амжалтаар үгтахын тулөө шударгыгаар тэмсэнэ.

Республикымнай арадай ажахын шухала hалбаринуудта комсомолшууд олоороо хүдэлжэ байдаг. Мүнөө үедэ промышленностьда, транспортда, хэлхэ холбооной предприятинуудта, оарилгада 20 мянга шахуу комсомолшууд, төрэ тоодо 1800 дээдэ болоо дунда эрдэмтэй мэргэжэлтэд хүдэ. Хүдөө ажахыдамнай 7000 комсомолшууд, төрэ тоодо 350 гаран мэргэжэлтэд хүдэлдэг. Арадай гэгөөрэлэй, культурын, мүн элүүрые хамгаалгын органуудта 3 мянга хахад комсомолшууд ажаллана. Республикын профессионально-техническэ мэргэжэлэй hураласалда 2500 залуушуул, комсомолшууд бии. Тиихэдэ бүхы hургуулинуудта ВЛКСМ-эй 46 мянга шахуу тэшүүд, тэдэнэй дунда вузууд болон техникумүүдтө 16 мянган студент hурана.

Республика доторнай 300 гаран комсомол-залуушуулай бригадануудпромышленна предприятинуудта, транспортда, барилгада хүдэлжэ байдаг. Тэдэнэй дунда ажалаараа шалгаhан бригадануудай тоодо: Улаан-Удын ЛВРЗ-гэй Павел Павловай, Александра Остапчугай, Баргажанай леспромхозой нүхэд Плетневой, Жигоновагай, Хяагтын трикотажна фабрикын Люба Кирилинагай, Сэлэнгын ЦКК-гай Николай Ивановой, Улаан-Удын ПОШ фабрикын Расима Фаррановагай, мяханай комбинадай нүхэр Коваленкын бригаданүүд ороно. Эдэнэр нёдондо 1970 оной түсэбоор ажаллажа ороhон байгаа.

Ильичэй алдарта ойдо дэлгэрhэн социалис мүрысөөндэ Улаан-Удын Железнодорожно, Октябрьска районуудай комсомолшууд эдэбхитэйгээр хабаадажа байна. Промышленна предприятинуудай комсомольско организацинууд Горьковско областиин залуушуулай үүсхэлые дэмжэн, эмхидхэлэй хүдэлмэри үргэнөөр ябуулжа, залуушуулда жэшээ харуулан ударидана. Улаан-Удын нарин сэмбын фабрикын комсомолшууд болон залуушуул Костромской областиин бүд нэхэгшэ нүхэр Петневагай үүсхэлые дэмжэн, абаhан социалис уялгануудаа оолзорhоонь үрид дүүргэжэ, Ильичэй алдарта ой болотор табан жэлэйнгээ даабари дүүргэхэ зорилготой. Кабанскын аймагай цементын заводой комсомольско организаци ажалаа hайнаар ударидаа. Нёдондо заводой коллектив хараалhан түсэбөө 10 hарын туршада дүүргэжэ, түсэбhоо гадуур 10600 гонно цемент үйлэдбэрилhэн байгаа. Энэ амжалта туйлаха хэрэгтэнь залуушуул ехэ оролдолго гаргаhан ойлгоно.

Саашань элидхэлшэ ВЛКСМ-эй XV съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлгэдэ комсомолой областной организациин ямар хүдэлмэри ябуулжа байhан тухай тогтоо. ВЛКСМ-эй обкомой пленум дээрэ республикын залуушуулай дунда уралан нарижуулгын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулха тухай асуудал зүүшэгдэhэн. Тэрэнэй шиидхэбэринүүдые дүүргэлгэдэ комсомолшууд эдэбхи үүсхэлээ гаргаhан байгаа. Залуушуулай дунда урадан нарижуулагшадай конкурс эмхидхэгдэжэ, тэрээндэ 3 мянга шахуу залуушуул, тэрэ тоодо мянга гаран комсомолшууд хабаадаба. Тиигэжэ хоёр жэлэй туршада 6041 дурадхал ороже, тэдэнэйнь 5360-ниинь үилэдбэридэ нэбтэрүүлэгдээ. Тэдэнэй ашаар 3 миллион 100 мянган түхэриг алмалта хэгдэhэн байна бшуу. Конкурсын дүнгүүдэй соносхогдоходо Улаан-Удын авиазаводой, ЛВРЗ-гэй, ПОШ фабрикын уралан нарижуулагшад шалгарhан байна.

Республикын хүдөө ажахыда табигдаhан зорилгонуудые бэелүүлхэ хэрэгтэ колхоз, совхозуудай комсомолой организацинууд ехэ үүргэ дүүргэнэ. Чарти, правительствын табиhан зорилгонуудые бэелүүлхын тулада ВЛКСМ-эй обкомой болон райкомой пленумүүд дээрэ, комсомолой эхин организацинуудта шухала асуудалнууд зүбшэгдэhэн байна. Хүдөөгэй комсомолшууд социалис мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, ажал хүдэлмэри дээрээ түрүү арганууде, хүдөө ажахын наукын туйлалтануудые үргэнөөр хэрэглэhэн, өөhэдынгөө үүсхэл гаргажа, колхоз, совхозуудай мал болон таряан ажалые хүргөөлсөө. Үнгэрhэн жэлнүүдтэ залуу хонишод, hаалишад, механизаторнууд, автомашинын жолоошод болон хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй дунда мүрысөөн үргэнөөр дэлгэржэ, хэбарай гарилгын, үбhэ, таряа хураалгын хүдэлмэри, нооhо хайшалалга бөгонихон болзорто үнгэргэдөө. ВЛКСМ-эй обком, республикын Хүдөө ажахын министерствэтэй хамта социалис мүрысөөндэ түрүү гараhан залуушуулые урмашуулха хэмжээнүүдые хараалжа, хүдөө ажахын шухала кампанинуудта залуушуулые олоор хабаадуулhан байна.

Һүүлшын хоёр жэлэй туршада комсомольско организациин эдэбхи үүсхэлээр залуушуулые мал болон таряан ажалда хабаадуулха хүдэлмэри ябуулагдаа. Мүнөө үедэ республикын ажахынуудай бүхы hаалишадайнь хахадhаа үлүүнь залуушуул болоно. 2 мянга хахад залуушуул хонишод, хурьгашадаар ажаллажа байна. 500 шахуу хүбүүд, басагад мал адуулагшаар, 3500 гаран залуушуул механизатораар хүдэлнэ. Олохон залуушуул ажал дээрээ эдэбхи үүсхэл гаргажа байдаг. Баргажанай аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой хонишон Ольга Сангадиева, Хориин Анаагай совхозой хонишон Сэсэгма Жамсаранова, Зэдын түрүү хонишод Балдан-Нима Гомбожапов, Юрий Парашютинский болон бусад жэл бүри ажалдаа эрхим амжалта туйлажа, 100 эхэ хонин бүриhөө 100 гаран хурьга, хонин бүриhөө 3,5 килограмм хүрэтэр нооhо хаишална. Улаан-Удын аймаган hаалишад Нина Лаптева, Дулма Тарбаева, Сэлэнгын аймагhаа Александр Жамьянов гэгшэд үнэнэ бүриhөө жэлдээ 2,5—4 мянган килограмм hү hаана. Бэшүүрэй аймагай механизаторнууд Михаил Стрежнев, Василий Соколов, Мухар-Шэбэрэй аймагай Георгий Филиппов, Николай Михайлов, Хилгтын аймагай Владимир Падерин, Николай Райцанов гэгшэдэй нэрэнүүд республика доторнай мэдэжэ болонхой. Энээнтэй хамта хүдөө ажахын институт дүүргэhэн олохон залуушуул колхоз, совхозуудай хүтэлөөрилгэшэдөөр ажаллана.

Зэдын аймагай «Коммунизм» колхозой комсомольско организаци залуу үетэниие хонин ажал дээрэ хүдэлгэхэ талаар ехэ үүсхэл гаргаhан байна. Энэ ажахын 55 комсомолшууд үнгөөрэшэ жэлдэ хонин ажал дээрэ хүдэлөө. Колхозой залуушуулай гаргаhан энэ үүсхэл ВЛКСМ-эй обкомой бюрогоор hайшаагдажа, республикада доторнай дэмжэгдэhэн. Тиигэжэ 1500 шахуу комсомолшууд, залуушуул зэдынхидэй үүсхэлээр ажаллаба. Сэлэнгын аймагай Нөсхоной дунда hүргуули дүүргэhэн 29 hурагшад республикын хүдөөгэй бүхы hургуулинуудта хандажа, 10 класс дүүргээд, түрэл нютагтаа ажаллаха гэhэн үүсхэл гаргаа hэн. Энэнь мүн хаа хаанагүй дэмжэгдэжэ, 1300 гаран hурагшад дунда hүргуули дүүргээд, комсомолой путевкоор колхоз, совхозуудтаа ажаллахаяа үлөhэн байха юм.

Республикымнай олохон hүргуулинуудай комсомольско организацинууд колхоз, совхозуудта куузику тарижа үргүүлhан, галуу, нугаhа үсхэбэрилэлсэhэн байгаа. Энэ хадаа hурагшадай hайн жэшээ болоно. Тиихэдэ нёдондо сентябрь hарада ВЛКСМ-эй обкомон бюро дээрэ Хэжэнгын аймагай Дээдэ Хэжэнгын дунда hүргуулиин ахалагша классуудай hурагшад-комсомолшуудай жэшээтэ үүсхэл харагдаhан юм. Тэдэнэр малай үбэлжэлгын үедэ гүүртэ, отаранууде шефтээ абажа, хүдэлмэридэнь туhалалсаха гэhэн байгаа. Мүнөө үедэ республикымнай хүдөөгэй hүргуулинуудай бүхы hурагшад энэ үүсхэлыень дэмжэжэ байна. Мүн үнгэрэгшэ жэлэй түгэсэжэ байхада, Яруунын аймагай Иисэнгын совхозой комсомолшуул үбэлжэлгын үедэ малай түл абалсаха гэжэ hайн үүсхэл гаргаад, залуушуулда хандаhан байна. Совхозой комсомольско организаци ВЛКСМ-эй 35 гэшуудые мал ажал дээрэ эльгээгээ. Тэдэнэй hайн жэшээ олохон колхоз, совхозуудай комсомольско организацинуудай зүгhөө дэмжэгдэнэ.

Малай үбэлжэлгын хаhада комсомолшууд болон залуушуулай хүсөөр малай түл абалсаха, түлжүүлөлсэхэгээшэ комсомолой комитедүүдэй шухала зорилго мүн. Энээнтэй хамта хүдөө ажахын үйлэдбэридэ залуушуулай шэнэ шэнэ отрядуудые хабаадуулха, малшад, таряашадай нэрые нэрлүүлхэ, тэдэниие өөhэдынгөө нютаг дайдада дуратайгаар хүмүүжүүлхэ гээшэ комсомолой областной организациин шухала зорилгонуудаа нэгэн болоно. Энэ талаар хүдөөгэй техническэ мэргэжэлэй училищинууд, hүргуулинууд ехэ үүргэ дүүргэхэ үилгатай. Республикымнай комсомолой организацинууд путевконуудые үгэжэ, эрхим hайн комсомолшууд болон залуушуулые техническэ мэргэжэлэй училищинуудта эльгээжэ, мэргэжэлтэй болгохо зэргэтэй.

Энээнтэй хамта комсомольско организацинуудай хүдөлмэридэ нилээд дутуу дундануудай байhан тушаа элидхэлшэ хэлэбэ. Юуб гэхэдэ, ВЛКСМ-эй зарим райкомууд, комсомолой комитедүүд хүдөө ажахын шухала зорилгонуудые бэелүүлхэ хэрэгтэ комсомолшууд болон залуушуулай хүсые hайнаар элсүүлнэгүй. Илангаяа залуушуулые хүмүүжүүлхэ хүдэлмэри Захааминай, Улаан-Удын Советскэ, Загарайн болон бусад аймагуудта хангалтагүйгөөр эмхидхэгдэнэ. Тиихэдэ промышленна, барилгын, ажаhуудалай хангалгын предприятинуудай комсомольско организацинууд залуу үетэниие ажал хүдэлмэридэнь эдэбхитэйгээр хабаадуулха талаар үшөөл бага хүдэлмэри ябуулна.

Тоосооте үе соо комсомолшууд ниитын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадаа. Залуушуулые коммунис ёhоор хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ партийна организацинууд ехэ анхарал хандуулhан байгаа. Комсомолшууд өөhэдынгөө эдэбхеэр предприяти, ажахы бүхэндөө «Комсомольско прожекторнүүдые» бии болгожо, ажал хүдэлмэриин дутуу дунданүүдые шалгалсаhан байна. Хүдөөгэй «прожектористнууд» социалис ниитын зөөри хамгаалалсаха хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаадалсаа.

Һүүлшын үедэ комсомольско организацинууд эмхидхэлэй политическэ хүдэлмэри үргэнөөр ябуулжа, комсомолшуудай эдэбхи үүсхэлые бадараагаа. Комсомолой организацинууд нилээд бэхижээ. Хоёр жэлэй туршада областной комсомольско организациин комсомолой комитедүүдэй шухала зорилго мүн. Энэ талаар нилээд hүргэгдэнэ. Тоосооте hунгалтын суглаанууда комсомолой районно конференциүүд эмхитэйгээр үнгэргэгдөө. Тоосооте hунгалтын суглаануудта комсомолшууд олоороо хабаадалсажа, ажалайнгаа hайн талые, дутуу дунданүүдые үгтөөгөө хэлсэhэн, шухала хэмжээ ябуулгануудые хараалhан байна. Комсомолой организацинуудай хүтэлбэрилхы тушаалhудта ажал хэрэгээ hайса мэдэхэ, политическэ талаараа бэлэдхэлтэй коммунистнууд болон комсомолшууд hунгадаhан байгаа. Эхин организацинуудай секретарьнарай дундаhаа 22,4 процентнь залуу коммунистнууд, КПСС-эй гэшүүндэ кандидадууд, тэдэнэй 17 процентнь дээдэ болон тусхай дунда hүргуулитай юм. Мүн комсомольско бүлэгүүдтэ, цехүүдэй болон отделениин организацинуудта бэлэдхэлтэй хүнүүд хүтэлбэрилэгшөөр hунгадаhан байна. Тиигэбэшье зарим районуудай комсомолой организацинуудта тоосооте hунгалтын суглаанууд хангалтагүйгөөр үнгэргэгдөө.

Энээнтэй хамта элидхэлшэ М. Махановтэй хүтэлбэрилхы ба hүүдые шэлэн олохо, хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ бии байhан дутагдалнуудые тэмдэглэhэн байна. Комсомолой зарим органуудта эрдэм бэлиг багатай хүнүүд ажаллана. Райкомуудай зүгhөө кадрнуудые ямаршье шалтаггүйгөөр hэлгэхэ ушар гарадаг. Тэдэнэй дунда hүралсал эмхидхэгдэнэгүй. Нимэ байдал илангаяа ВЛКСМ-эй Прибайкалиин, Түнхэнэй, Баргажанай райкомуудта үзэгдэнэ. Тоосооте үе соо кадрнуудай дунда эмхидхэгдэhэн hүралсал нилээд hайжараа. Жэл бүхэндэ ВЛКСМ-эй обкомдо, горком болон райкомуудта, комсомолой комитедүүдтэ семинарнууд үнгэргэгдэнэ. ВЛКСМ-эй горкомой болон райкомуудай олохон хүтэлбэрилэгшэд Ангарскын зональна комсомольско hургуулида ошожо, эрдэм мэргэжэлээ дээшэлүүлээ.

«ВЛКСМ-эй 50 жэлэй ой ба залуушуулые коммунис ёhоор хүмүүжүүлхэ тухай» КПСС-эй ЦК-гай тогтоолые бэелүүлхэ талаар тон шухала зорилгонуудтабигдаhан байна. Мүнөө үедэ комсомолшууд: «коммунизмда hураха» гэhэн Ильичэй заабариие нарин нягтаар бэелүүлнэ. Марксизм-ленинизмын үндэhэн hургаал, наука болон техникын, культурын шэнэ туйлалтануудые үргэнөөр шудалха зорилго табина. Республикымнай комсомолшууд, залуушуул Владимир Ильич Ленинэй алдарта ойе үгтүүлан, ленинскэ шалгалтануудые барижа байна. Энэ үедэ тэдэнэр үйлэдбэри дээрэ ажалай hайн жэшээнүүдые харуулна. Залуу хүбүүд, басагад агууехэ Ильичэй ажабайдал, ажал ябуулгатай танилсажа, коммунис ёhо заншалда hурана. Ленинскэ шалгалтада республикымнай олонхи комсомольско организацинууд hайнаар бэлдэhэн оайгаа. Комсомолой 51 жэлэй ойн гүйсэхэ үдэр ленинскэ шалгалтын гүрбадахи шатань дүүрэжэ, тэрэнэй дүнгүүд баяр ёhолой суглаануудта, вечернүүдтэ хэлсэгдэhэн. Мүнөө ленинскэ шалгалтын дүрбэдэхи шатань дабаглажа байна. Энэ үедэ комсомолшууд ажалаа бүтэсэтэйгээр эмхидхэжэ, жэшээ харуулхын түлөө оролдоно.

Комсомолшууд болон залуушуулые Коммунис партидаа, Ильичэй захяа заабариинуудта үнэн сэхээр хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ комсомолой hүралсал ехэхэн удха шанаргай. hүралсалай энэ жэлдэ дүй дүршэлтэй пронагандистнууд томилогдоо. Олонхи комсомольско организацинуудта хэшээлнүүдынь саг болзор соогоо үнгэргэгдэжэ байна.

hүүлэй жэлнүүдгэ залуу хүбүүд, басагад комсомолой hүралсалда эдэбхитэйгээр хабаадаг болонхой. Хэрбээ 1967 ондо областной комсомольско организацида 400 шахуу кружогууд эмхидхэгдэжэ, тэдээндэ хамта 12 мянган комсомолшууд hурагшан байбал, 1969—1970 оной hүралсалай жэлдэ 887 кружок, семинарнууд хүдэлнэ. Хамта 25729 залуушуул тэдээндэ hуража байна. Мүнөө пропагандистнуудай 61 процентнь коммунистнууд. Тэдэнэй олонхинь дээдэ болон дунда эрдэмтэй юм.

Республика дотор культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри үргэнөөр ябуулагдадаг болоhон тушаа элидхэлшэ дэлгэрэнгыгээр хэлэбэ. Мүнөө бүхы-дөө 587 клуб хүдэлжэ байдаг. Культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэридэ hонирхолтой шэнэ формонууд хэрэглэгдэдэг болонхой. Республикымнай ниислэл хотодо аймагуудай культура болон искусствын харалга үнгэргэдөө. Илангаяа Зэдын, Кабанскын, Хяагтын аймагуудай залуушуул тэрээндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсаhан байгаа. Энээнтэй хамта, Сэлэнгын аймаган Загастайн, Юрөөгэй культурын байшангуудта, Мухар-Шэбэрэй аймагай Хонхолын, Тугнын, Шэнэ-Заганай, Никольскын, Улаан-Удын аймагай Пвалгын, Оронгын культурын байшангууд болон клубуудта эмхидхэлэй хүдэлмэри hайнаар табигдажа, залуушуул сүлөөтэй сагаа сэнгэлигээр үнгэргэнэ. Гансахан 1969 ондо комсомолой комитедүүд культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэрилэгшэдтэй суггаа 5 мянга шахуу тематическа вечернүүдые үнгэргэhэн, 14 мянга гаран лекци, хоорэлдөө, аман үгын журналнуудые уншаhан, хүдөөгэй агитбригадануудаа 1700 концерт табиhан байгаа. Гэбэшье клубай хүдэлмэридэ дутуу дунданууд олон ушарна. Зарим комсомольско организацинууд, жэшээлхэдэ, Яруунын аймагай Иисэнгын, Яруунын совхозуудта, Зэдын Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ колхоздо болон бусад ажахынуудта клубай хүдэлмэри хангалтагүй. Ниитэ-политическэ хүдэлмэри ябуулха хэрэгтэ библиотекэнүүд ехэ үүргэ дүүргэдэг. Республикымнай 496 библиотекэнүүдэй олонхидонь Владимир Ильич Ленинэй ажабайдалаар бүхэсоюзна уншалгын конференцинүүд үнгэргэгдөө.

Ниитын ажал хүдэлмэридэ жэл бүхэндэ залуу артистнууд, уран зохёолшод, уран зураашад, журналистнууд эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Тэдэнэр ажалшадта концертнүүдые харуулдаг, тоосоо хэдэг, выставкэнүүдые эмхидхэдэг. Энэ хадаа искусствын болон литературын залуу хүдэлмэрилэгшэдэй ёhо заншалынь боложо байна. ВЛКСМ-эй областной комитет уран зохёолшодой союзтай хамтаржа, Владимир Ильич Ленин тухай уран зохёолнуудые үхибүүдтэ зорюулан бэшэхэ конкурс соносхоо hэн. Тэрэнэй дүнгүүд Ильичэй алдарта ойн үдэртэ согсологдохо. Оперно театрай, ородои болон бурядай драмтеатрнуудай, филармониин артистнууд республикын ажалшадта олон концертнүүдые харуулаа.

ВЛКСМ-эй ЦК-гай тогтоолоор орон доторнай комсомолшууд, залуушуулай табадахи бүхэсоюзна аяншалга эмхидхэгдэжэ байна. Энэ үедэ залуушуул совет арадай аша габьяатай, дайшалхы замуудтайнь, мүн революционно түүхэтэ газарнуудтай танилсаха юм. Тиигэбэшье манаи Буряадай республикын Прибайкалиин, Загарайн, Яруунын, Хориин аймагуудта революционно түүхэтэ газарнууд олон бии. Теэд тэдээнтэй залуушуулые танилсуулха хэрэгтэ эдэ аймагуудай комсомолой райкомууд бага анхарал хандуулна.

Залуу үетэниие патриотическа талаарнь хүмүүжүүлхэ, мүн спортдо эдэбхитэйгээр хабаадуулха хэрэгтэ комсомольско организацинуудай зүгhөө ехэ хүдэлмэри ябуулагдаха байhаниие элидхэлшэ онсолон тэмдэглээ. Гадна hургуулинуудай мүнөө үедэ бэелүүлжэ байhан тон шухала зорилгонууд тушаа дэлгэрэнгыгээр хэлэбэ. hүүлэй үедэ Сэлэнгын, Хориин, Загарайн, Яруунын, Прибайкалиин, Хойто-Байгалай, Захааминай аймагуудай hургуулинуудта hүралсалай, хүмүүжүүлгын хүдэлмэри нилээд hайжараа. hурагшадые эрдэм номоо гүнзэгыгөөр шудалха хэрэгтэнь hургуулинуудай комсомольско организацинууд ехэ хүдэлмэри ябуулжа байнхай. hүралсалай хажуугаар эдир багашуулые ажал хүдэлмэридэ дуратайгаар hургаха асуудал олонхи нютагуудта hайнаар шиидхэгдэнэ. Үнгэрhэн жэлдэ республикын колхоз, совхозуудта hурагшадай 355 бригада ажаллаhан, тэдээндэ ахалагша классуудай 20 мянга гаран hурагшад хабаадаhан байна. Нёдондо луй, намарай үедэ hурагшадай хүсоор 166 мянган центнер үбhэн, 60 мянган центнер набшаhата тэжээл бэлэдхэгдээ. 75 мянган центнер зеленко хуряагдаа. hургуулиин hурагшад ажахынуудтаа шүбүү үдхэлсэнэ, хонидон нооhо хайшалалсана.

Республика доторнай бүгэдэ ниитын дунда hүралсалай нэбтэрүүлэгдэжэ байхада, хүдөөгэй hургуулинуудые материальна галаарнь хангаха, hүралсал-хүмүүжүүлые hайжаруулха хэрэгтэ комсомолой организацинуудай ехэ үүргэ дүүргэхэ байhаниинь элитэ. ВЛКСМ-эй областной комитет республикын Гэгээрэлэй министерствэтэй хамта тусгаар тогтоол гаргажа, хэмжээ ябуулгануудые хараалhан байна. Энэнь бүхы залуушуулые хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ ехэхэн удха шанартай. Энээнтэй хамта ВЛКСМ-эй Центральна комитет студентнүүдые коммунис ёhоор хүмүүжүүлхын тулада пленумүүд дээрээ шухала асуудалнуудые хараhан байна. Мүнөө республикадамнай олон мянган студентнүүд тоологдодог. 23 тусхай дунда hүргуулинуудта, 4 институтта хамта 25 мянга гаран студент hурана. hүүлшын жэлнүүдтэ вузууд болон техникумүүдэй комсомольско организацинууд нилээд ургаа, hүралсалаа hайнаар эмхидхэдэг болоо. hүргуулинуудай ВЛКСМ-эй комитедүүдэй шухала зорилгонууд юуб гэхэдэ, студентнүүдые эрдэм номдонь hайнаар hургаха хэрэг болоно. Тиигэбэл арадаи ажахы эрхим hайн бэлэдхэлтэй мэргэжэлтэдээр хангагдаха. Тоосооте үе соо олохон вузууд никумүүдтэ, училищинуудта салынь hайжараа. Илангаяа техническэ институтта, культурын институтта, медицинскэ училищиндаа бүсад hургуулинуудта hүралсалаа hайнаар эмхидхэгдэдэг болоо. Тиигээшье hаа зарим дээдэ дунда hургуулинуудта муугаар радаг студентнэр бии гээшэ.

ВЛКСМ-эй ЦК-гай III Пленумаа шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн, комсомолой комитедүүд студентнэрэй совет арадай ажалай алдар дайшалхы замуудыг болон рекомендационно түүхэтэ газарнуудтай танилсуулжа, хүмүүжүүлгые улам сайжаруулха байна. Вузууд болон никумүүдэй студентнүүд партиин комсомольско, советскэ болон найхахын хүтэлбэрилэгшэдтэй хамтаруулжа, заншалта вечернүүдые гэргэдэг болонхой. Мүн студентнүүдэй клубуудыг, нэгэдэлнүүд ажаллана. Тэдээндэ лекци, элидхэл, хөөрөлдөөнүүд үнгэргэгдэжэ, ерээдүйн ажалтэй эрдэм мэдэрэлээ дээшэлүүлнэ. Республикымнай студентнүүдэй союзна ленинскэ шалгалтада оролцоо таяа оруулжа байhаар. Энэ шалгалтын үедэ вузууд болон техникумүүдтэ лекторнүүдэй бүлгэмэй ажал дэлмэри нилээд hайжараа. Студентнүүд бүхэсоюзна научна конференцидэ хабаадажа, ниитын эрдэм шинжилгээнэй ажалдана. Уласхоорондын залуушуулай хүдэлөөн түхай олон асуудалнуудта шудалhан байна. Гадна уралан нарижуулагшадай техническэ выставкэдэ тэдэнэр эдэбхитэйгээр хабаадалсаа. Жэшээлхэдэ, Зүүн Сибириин технологическа институтдаа оолгын факультедэй студентнэр Саалашников, Банников гэгшэд дунда нүхэр Э. В. Леминой хүтэлбэрилэгдэн научно-шинжэлэлгын хүдэлмэридэ хабаадалсажа, хүдөө ажахыг хэгдэдэг барилганууде hайжаруулха хэрэгтэ комсомолой организацинуудай ехэ үүргэ дүүргэхэ hайhаниинь элитэ. ВЛКСМ-эй областной комитет республикын Гэгээрэлэй министерствэтэй хамта тусгаар тогтоол гаргажа, хэмжээ ябуулгануудые хараалhан байна. Энэнь бүхы залуушуулые хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ ехэхэн удха шанартай. Энээнтэй хамта ВЛКСМ-эй Центральна комитет студентнүүдые коммунис ёhоор хүмүүжүүлхын тулада пленумүүд дээрээ шухала асуудалнуудые хараhан байна. Мүнөө республикадамнай олон мянган студентнүүд тоологдодог. 23 тусхай дунда hургуулинуудта, 4 институтта хамта 25 мянга гаран студент hурана. hүүлшын жэлнүүдтэ вузууд болон техникумүүдэй комсомольско организацинууд нилээд ургаа, hүралсалаа hайнаар эмхидхэдэг болоо. hургуулинуудай ВЛКСМ-эй комитедүүдэй шухала зорилгонууд юуб гэхэдэ, студентнүүдые эрдэм номдонь hайнаар hургаха хэрэг болоно. Тиигэбэл арадаи ажахы эрхим hайн бэлэдхэлтэй мэргэжэлтэдээр хангагдаха. Тоосооте үе соо олохон вузууд никумүүдтэ, училищинуудта салынь hайжараа. Илангаяа техническэ институтта, культурын институтта, медицинскэ училищиндаа бүсад hургуулинуудта hүралсалаа hайнаар эмхидхэгдэдэг болоо. Тиигээшье hаа зарим дээдэ дунда hургуулинуудта муугаар радаг студентнэр бии гээшэ.

ВЛКСМ-эй ЦК-гай III Пленумаа шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн, комсомолой комитедүүд студентнэрэй совет арадай ажалай алдар дайшалхы замуудыг болон рекомендационно түүхэтэ газарнуудтай танилсуулжа, хүмүүжүүлгые улам сайжаруулха байна. Вузууд болон никумүүдэй студентнүүд партиин комсомольско, советскэ болон найхахын хүтэлбэрилэгшэдтэй хамтаруулжа, заншалта вечернүүдые гэргэдэг болонхой. Мүн студентнүүдэй клубуудыг, нэгэдэлнүүд ажаллана. Тэдээндэ лекци, элидхэл, хөөрөлдөөнүүд үнгэргэгдэжэ, ерээдүйн ажалтэй эрдэм мэдэрэлээ дээшэлүүлнэ. Республикымнай студентнүүдэй союзна ленинскэ шалгалтада оролцоо таяа оруулжа байhаар. Энэ шалгалтын үедэ вузууд болон техникумүүдтэ лекторнүүдэй бүлгэмэй ажал дэлмэри нилээд hайжараа. Студентнүүд бүхэсоюзна научна конференцидэ хабаадажа, ниитын эрдэм шинжилгээнэй ажалдана. Уласхоорондын залуушуулай хүдэлөөн түхай олон асуудалнуудта шудалhан байна. Гадна уралан нарижуулагшадай техническэ выставкэдэ тэдэнэр эдэбхитэйгээр хабаадалсаа. Жэшээлхэдэ, Зүүн Сибириин технологическа институтдаа оолгын факультедэй студентнэр Саалашников, Банников гэгшэд дунда нүхэр Э. В. Леминой хүтэлбэрилэгдэн научно-шинжэлэлгын хүдэлмэридэ хабаадалсажа, хүдөө ажахыг хэгдэдэг барилганууде hайжаруулха хэрэгтэ комсомолой организацинуудай ехэ үүргэ дүүргэхэ hайhаниинь элитэ. ВЛКСМ-эй областной комитет республикын Гэгээрэлэй министерствэтэй хамта тусгаар тогтоол гаргажа, хэмжээ ябуулгануудые хараhан байна. Энэнь бүхы залуушуулые хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ ехэхэн удха шанартай. Энээнтэй хамта ВЛКСМ-эй Центральна комитет студентнүүдые коммунис ёhоор хүмүүжүүлхын тулада пленумүүд дээрээ шухала асуудалнуудые хараhан байна. Мүнөө республикадамнай олон мянган студентнүүд тоологдодог. 23 тусхай дунда hургуулинуудта, 4 институтта хамта 25 мянга гаран студент hурана. hүүлшын жэлнүүдтэ вузууд болон техникумүүдэй комсомольско организацинууд нилээд ургаа, hүралсалаа hайнаар эмхидхэдэг болоо. hургуулинуудай ВЛКСМ-эй комитедүүдэй шухала зорилгонууд юуб гэхэдэ, студентнүүдые эрдэм номдонь hайнаар hургаха хэрэг болоно. Тиигэбэл арадаи ажахы эрхим hайн бэлэдхэлтэй мэргэжэлтэдээр хангагдаха. Тоосооте үе соо олохон вузууд никумүүдтэ, училищинуудта салынь hайжараа. Илангаяа техническэ институтта, культурын институтта, медицинскэ училищиндаа бүсад hургуулинуудта hүралсалаа hайнаар эмхидхэгдэдэг болоо. Тиигээшье hаа зарим дээдэ дунда hургуулинуудта муугаар радаг студентнэр бии гээшэ.

ВЛКСМ-эй ЦК-гай III Пленумаа шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн, комсомолой комитедүүд студентнэрэй совет арадай ажалай алдар дайшалхы замуудыг болон рекомендационно түүхэтэ газарнуудтай танилсуулжа, хүмүүжүүлгые улам сайжаруулха байна. Вузууд болон никумүүдэй студентнүүд партиин комсомольско, советскэ болон найхахын хүтэлбэрилэгшэдтэй хамтаруулжа, заншалта вечернүүдые гэргэдэг болонхой. Мүн студентнүүдэй клубуудыг, нэгэдэлнүүд ажаллана. Тэдээндэ лекци, элидхэл, хөөрөлдөөнүүд үнгэргэгдэжэ, ерээдүйн ажалтэй эрдэм мэдэрэлээ дээшэлүүлнэ. Республикымнай студентнүүдэй союзна ленинскэ шалгалтада оролцоо таяа оруулжа байhаар. Энэ шалгалтын үедэ вузууд болон техникумүүдтэ лекторнүүдэй бүлгэмэй ажал дэлмэри нилээд hайжараа. Студентнүүд бүхэсоюзна научна конференцидэ хабаадажа, ниитын эрдэм шинжилгээнэй ажалдана. Уласхоорондын залуушуулай хүдэлөөн түхай олон асуудалнуудта шудалhан байна. Гадна уралан нарижуулагшадай техническэ выставкэдэ тэдэнэр эдэбхитэйгээр хабаадалсаа. Жэшээлхэдэ, Зүүн Сибириин технологическа институтдаа оолгын факультедэй студентнэр Саалашников, Банников гэгшэд дунда нүхэр Э. В. Леминой хүтэлбэрилэгдэн научно-шинжэлэлгын хүдэлмэридэ хабаадалсажа, хүдөө ажахыг хэгдэдэг барилганууде hайжаруулха хэрэгтэ комсомолой организацинуудай ехэ үүргэ дүүргэхэ hайhаниинь элитэ. ВЛКСМ-эй областной комитет республикын Гэгээрэлэй министерствэтэй хамта тусгаар тогтоол гаргажа, хэмжээ ябуулгануудые хараhан байна. Энэнь бүхы залуушуулые хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ ехэхэн удха шанартай. Энээнтэй хамта ВЛКСМ-эй Центральна комитет студентнүүдые коммунис ёhоор хүмүүжүүлхын тулада пленумүүд дээрээ шухала асуудалнуудые хараhан байна. Мүнөө республикадамнай олон мянган студентнүүд тоологдодог. 23 тусхай дунда hургуулинуудта, 4 институтта хамта 25 мянга гаран студент hурана. hүүлшын жэлнүүдтэ вузууд болон техникумүүдэй комсомольско организацинууд нилээд ургаа, hүралсалаа hайнаар эмхидхэдэг болоо. hургуулинуудай ВЛКСМ-эй комитедүүдэй шухала зорилгонууд юуб гэхэдэ, студентнүүдые эрдэм номдонь hайнаар hургаха хэрэг болоно. Тиигэбэл арадаи ажахы эрхим hайн бэлэдхэлтэй мэргэжэлтэдээр хангагдаха. Тоосооте үе соо олохон вузууд никумүүдтэ, училищинуудта салынь hайжараа. Илангаяа техническэ институтта, культурын институтта, медицинскэ училищиндаа бүсад hургуулинуудта hүралсалаа hайнаар эмхидхэгдэдэ

ВЛКСМ-эй ОБЛАСТНОЙ XXV КОНФЕРЕНЦИ

БУРЯАД ОРОНОЙМНАЙ ЗАЛУУШУУЛ!

ВЛКСМ-эй ОБКОМОЙ ТООСООН ТУШАА ҮГЭ ХЭЛЭЛГЭ

ЛКСМ-эй обкомой ба комсомолой стной шалгалтын комиссиин о элидхэлнүүд тушаа үгэ хэ-ын эхилхэдэ, нэн түрүүлэн КСМ-эй Улаан-Удын горкомой дэхи секретарь **Владимир Леонов** бунала гарана.

— Нүхэдүүд! Владимир Ильич нэй түрэһөөр 100 жэлэй ой бо-ор ойдоол гурбанһаа үлүүхэн ө үлөөд байна. Энэ түүхэтэ ехэ ндэрые заншалта ёһоороо горо-залуушуул ажалай эрхим бэлэ-р, ажалай болон политическэ бхи үүсхэлэй оршон байдалда ахаар бэлдэжэ байна. Ойн баярай далдэ дэлгэрһэн мүрысөөндэ инэй орденто коллективүүд бо-о Улаан-Удын ЛВРЗ-гэй, мяха-сервын комбинадай ба гүрэнэй ро болон баледэй театрай комсо-ой организацинуудтүрүүлэн на. Эдэ организацинуудтнэгэнтэ ө социалис мүрысөөндэ иланһан ха юм,—гэжэ үгэ хэлэгшэ хэлэ-

льичэй ойн баярые үгтаха ехэ ысөөндэ комсомол-залуушуулай бригада болон участогууд хабаа-сана. Тэдэнһээ 35-ниинь ВЛКСМ-табин жэлэй ойн нэрэмжэтэ гэ-ндэр нэрэ зэргэ зүүжэ ябадаг. 7 өмхиин Ирина Хромовагай, но угаадаг фабрикын Ф. Русина-, прибор бүтээлгын заводой Мария ажинагай, барилга-хабсаралгын 2-дохи поездын Петр Дырченкын он бусадай хүтэлбэрилдэг брига-уд энэ мүрысөөндэ илажа ябана нүхэр Леонов элидхэнэ. Городой рхи комсомолшуул болон залуу-л табан жэлэй дүрбэн жэлэйнь бые амжалтатайгаар дүүргээ. ндэ 1000 гаран хүн табан жэ-нгээ түсэбые дүүргэнхэй.

ашань үгээсэ үргэлжэлүүлхэ аа, үгэ хэлэгшэ ниислэлэй ура-нарижуулагшад ба ухаалан зо-одой оюун бодолто ажал хэрэг хай онсо тогтоно. Хотын 1470 үүд, басагад энэ нэрэ зэргые ө үргэжэ яадат. Тэдэнэй оруул-н дурадхалнуудые үйлэдбэридэ бэрүүлжэ, 822 мянган түхэригэй малта болон арьбалалта хэгдэһэн на. Энэ хадаа ленинскэ шалгал-е эрхим һайнаар барижа байһанай ого гэршэ болоно бшуу.

Үгэ хэлэгшэ ажалай үдэрые һай-үнгээ ар ашаглаха, залуу кадрнүүдые жүүлхэ асуудалнуудта анха-а онсо хандуулба. Юуб гэхэдэ, ынгоо дураар хүдэлмэриһөө га-ошолго, иишэ тиишээ ябуул-лга залуу хүдэлмэришөдэй дунда олоор үзэгдэнэн зандаа байна уу. Тиихэ зуураа предприятиһаа редприятида ябуултадаг хүнүүлтэй ид шанга тэмсэхэ шухала болоһон тогтобо.

Турэл Эхэ оронойнгоо оборонно ө шадалые улам бэхижүүлхэ хэ-то комсомол болон залуушуулай үүлхэ үүргэнүүд тухай үгэ хэ-э горитойгоор тогтобо. Тиихэдээ -патриотическа хүмүүжүүлгэ лам һайжаруулха шухала гэжэ дэглээ. Һүүлэй үедэ армида аб-гшадые удэшэхэ, граждан болон ороноо хамгаалгын дайнуудта ёһаадаһан ветерануудтай уулзалга ндэхэ, сэрэгэй частьнуудтай хол-о барисаа байгуулха гэхэ мэтын мжэ ябуулганууд бэелүүлэгдэнэ. рбэн жэлэй туршада манай город-Советскэ Союзай Герой полковник рсоевон нэрэмжэтэ спорт-ивна лагерь хүдэлжэ байна. Үхи-үүдые сэрэгэй-патриотическа талаар үмүүжүүлхэ ябадалда энэ лагериин ө үүргэтэй баиһан туша нүхэр Леонов тогтоһон байна. Тиихэ зуу-аа энэ лагериин хүдэлмэриие эрид найжаруулха, улам үргэдхэхэ шуха-н байна гэжэ тэмдэглээ.

Удаань ВЛКСМ-эй Сэлэнгын рай-комой нэгэдэхи секретарь **Илья Ер-банов** үгэ хэлэнэ. Тэрэ аимагай комсомол болон залуушуулай амжал-ата ажал хэрэгүүд тухай үгынгоо ниндэ тогтобо. Аймагайнхан худоо ажахы болон промышленна пред-приятинуудуг үнгэрһэн жэлдэ һайн ө дүн туйлаа. Тэрэ амжалтада комсомол болон залуушуулай оруул-ан хубита нилээд ехэ гэжэ тодор-ойлно.

Нүхэр Ербанов хүдөөгэй һургуули-нуудта комсомолой зүгһөө туһа хүр-гэхэ, тэдэнние шефтээ абаха асуудал нушаа үгээ зорюулба. Аймаган ком-сомолой организацинууд энэ хэрэ-гые гол зорилгонгай гэжэ тоолоод, эдэбхитэйгээр оролсоһон байна. Ма-най худоо нютагуудай ерээдүй ие саг иматгал мүнөө һургуулида һура-жа байһан эдир үетэнэй хэрэг үйлэ-һөө дулдыдаха байна ха юм.

ВЛКСМ-эй Сэлэнгын райком аймгүйсэдкомой арадай гэгээрэлэй таһаг-тай хамтаржа, горитой хэмжээ ябуул-ганууде хараалһан байна. Тэрэнэй үндэһөөр комсомолой бүхы эхин организацинуудта хамтын суглаа-нууд болжо, худоогэй һургуулинуудта туһа хүргэхэ тухай асуудал зүбшэн хэлсэгдэж. Мүнөө-һургуули бү-хэнние ямар нэгэн предприяти гү, али өмхи зургаан шефтээ абанхай. Һургуулиин байшангуудые шэнээр барихга, заһабарилха түсэб табигдан-хай. Жэшэнь, Химнын совхоз, ар-хиив завод болон аймпотребсоюзай комсомолой организацинуудта Ново-Селенгинскын дунда һургуулида ехэ туһаламжа хүргэнэ. Тэдэнэр теплицэ, спортивна городок барилгадань, ме-белеэр хангалгадань, хизаар ороноо шэнжэлэн музей эмхидхэлгэдэнь хамһалсана. Галуута-Нуурай лес-промхоз дунда һургуулидаа һуралса-лай нэгэ корпус барижа үгөө, Ардасаанай леспромхозой комсомолшууд Ардасаан тосхондо эхин һургуулиин гэр барилсаа. Мүнөө комсомолшууд Сэлэн-Дүүмын дунда һургуулиин, Дунда-Бүхэнэй найман жэлэй һургуулиин байшангуудай барилгые хинал-та дороо абанхай гэжэ нүхэр Ербанов мэдээсэнө.

Тиихэ зуураа, энэ хэрэг эмхидхэлгэдэ ушардаг дутагдалнууд тухай үгэ хэлэгшэ дэлгэрэнгыгээр тогтоһон байна. Шэнэ һургуулинуудые барихэ, хуушануудые заһабарилха болоходо барилгын материалнууд, шэрэ, олифа болон бусад зүйлнүүд олдодогүй байха юм. Олон эд бараануудта лимит байхагүй. Энэ ябажа байгаа һуралсалай жэлэй эхиндэ манай аймагта хүдэлхөөр 70 залуу багшанар ерэһэн байха юм. Харин тэдэнние байлгаха байра гэжэ үгы баншоо. Энэ ушар юу гэршэлнэб гэхэдэ, аймаг дотор багшанарай байха гэр барилга ехэ муугаар эмхидхэгдэнхэй. Манай олонхи колхоз, совхозууд, леспромхозууд болон промышленна предприятинууд багшанарта байрын гэрнүүдые барижа үгэхөөр арга боломжоор ехэ. Теэд юундэшьеэ ажахын хүтэлбэриилэгшэд энэ асуудал шиидхэлгэдэ зааханшье үүсхэл гаргадагүй юм. Тэрэнэй хажуугаар худалдаа наймаанай эмхи зургаанууд мүн на гэжэ хэлэхэ эргэтэйб. Редакциин хүдэлмэрилэгшэд холын аимагуудта, илангаяа колхозуудта хүрэжэ ошодогүй. Манда магтамаар, тэдэнэй амжалтата хэрэгые харуулмаар залуу хүнүүд нилээд олон,—гэжэ нүхэр Галданова үгынгөө эсэстэ хэлэһэн байна.

Улаан-Удын аймагай комсомолшууд болон залуушуулай ажал хэрэг тухай, тэдэнэй эдэбхи үүсхэл, эрмэлзэл оролдолго тухам ВЛКСМ-эй райкомой нэгэдэхи секретарь **Сергей Лумбунов** дэлгэрэнгыгээр тогтобо. В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойе амжалтатайгаар үгтахаяа тэмсэжэ байһан залуу ажалшадай хүдэлмэридэ магтахаар юумэн олон. Мал ажал дээрэ хүдэлжэ байһан 200-аад шахуу залуу үетэнэй амжаһан амжалта ехэ, магтаал суудта хүртэһэн түрүүшүүлшье олон. Тэдэнние нэрлэн, үгэ хэлэгшэ хоорөөгөө үргэлжэлүүлнэ.

Саашань үгээсэ үргэлжэлүүлхэ зуураа, нүхэр Лумбунов залуу ажалшадай дунда социалис мүрысөө эмхидхэлэг дүй дүршэл тухайгаа, хүмүүжүүлгын ямар хүдэлмэри ябуулдаг тухайгаа тогтоно. Гэхэ зуура залуушуулай абьяаста ажалда һаад тонбо ушаруулдаг, тэдэнэй эдэбхи үүсхэлые мохоодходог зүйлнүүд бии. Малшан боложо хүдэлхөөр залуушуул олон. Тиигэбэшье малай фермэнүүд дээрэ хүнүүд дуталдаһаар. Энэ юуи дээрэһээ болоноб гэхэдэ, илангаяа аймагай комсомолой организаци хубитаяал яһалахан оруулна,—гэжэ ВЛКСМ-эй Зэдын райкомой нэгэдэхи секретарь **Анатолий Тумуров** үгээ эхилэод, һайн хүдэлмэриин дүнгүүдые гэршэлһэн олон тоо, баримтануудые харуулан байжа, конференциин делегадуудта элидхэнэ.

Тиихэ зуураа тэдэнэй хүдэлмэридэ ушардаг дутагдалнууд тухай дурдана. Зэдын аймаг гол түлэб хонин ажалда мэргэжэһэн ажахынуудтай. Тиимэ ушарһаа тэндэ хонишодой училищи байгуулха тухай хөөрэлдөөн хоёр жэлэй урда тээ гараһан юм. Теэд энэ асуудал хөөрэлдөөнһөө саашаа ошоогүй. Республикын Худоо ажахын министерство манай һануулгада ямаршье харюу үгеогүй байһаар гэжэ нүхэр Тумуров хэлэбэ. Мүн төрэшэлэн һурагшадай дунда ябуулагдадаг хүдэлмэриие эрид һайжаруулха шухала байһан тушаа тогтобо. Ушар юуб гэхэдэ, олон үхибүүд һургуулияа дүүргэнгүй хаяна, һуралсалай шанаршье бирагүй байдаг, олон багшанар дуталдадаг зэргэтэй.

Буряадай модоной химиин гигантын—Сэлэнгын целлюлоз-картоной комбинадай залуу барилгашадай ажал хэрэг тухай төндэхи ВЛКСМ-эй комитедэй секретарь **Иван Евтеев** үгээ зорюулба. Энэ ехэ барилга дээрэ ажаллажа байдаг комсомолшууд болон залуушуулай ажалай намтар нилээд баян. Урдань гаталагдашагүй намагтай ой тайгын байһан газарта һуралсалай хабаадажа байдаг. Олонхи комсомолшууд политическэ һуралсалда ябана. Һуралсалай шанаршье нилээд хубилаа. Хэрбээ 1967 ондо «Кругозор» гэжэ кружогууд хүдэлдэг һаа, мүнөө политическэ һуралсалда ябагшад партиин түүхэ, политэкономи шудална, В. И. Ленинэй намтар шудалха кружогууд хүдэлнэ.

Манай аймагта ажаһуудаг загаһашад, геологууд, ан болон оро үсхэбэрилэгшэд, морягууд, хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд тон хүндэ хүшэр байдалда ажал хэдэг гэошэ, һүүлэй абтаһан али олон хэмжээ ябуулганууудай ашаар манай аймагта ерэгшэд олонхидоо нютагжажа байһаниинь ехэ һайн жэшээ болоно гэжэ нүхэр Непомнящих онсолон тэмдэглэнэ. Гэхэ зуура аймагаи байдалые хараадаа абажа, республикын зарим дээдэ зургаанууд анхарал оролдолгоо гарган, мүртэй һайнаар эрилтэ хэрэглэмжьень ханжанагүй гэжэ хэлэхээр. Аймагнай тиимэ ехэшье бэшэ. Тиигэбэшье һаань, ДОСААФ-ай комитедые, ВЛКСМ-эй райкомой һургуулиин таһагые даагшые болоулжархиһан байха юм. Һургуулинуудта оройдоол 2 ахалагша пионервожатануд хүдэлнэ. «Үрожай» гэжэ спортивна бүлгэмэй райкомитедэй түрүүлэгшые баһа үгы болгоо. Теэд иимэ эмхи зургаанууд, тушаалтад манда аргагүй хэрэгтэй. Эдэ бүгэдые гансал һаин дуранай үүсхэлөөр ябуулха гээшэ бэрхэ бшуу. Энэ асуудалые республикын дээдэ зургаанууд аймагай ажалшадай аша туһада зүб тээшэнь шиидхэхэ бээ гэжэ дурадхал үгэ хэлэгшэ оруулна.

— 1969 ондо Доодо-Ангарскын дунда һургуулиин отряд «Зарница» гэжэ спортивна нааданай республиканска харалгада нэгэдэхи һүүри, Псков городто болоһон бүхэсоюзна финалда гурбадахи һүүри эзэлээ һэн. Энэ үхибүүдэй нааданай удха шанар тухай эндэ хэлэхэеэ һананагүйб. Тиигэбэшье тэдэнние хүмүүжүүлхэ талада ехэ үүргэ дүүргэдэгынь дээрэ хэлэгдэһэн һургуулида эмхидхэгдэһэн отрядай дүй дүршэл гэршэлнэ. Гэхэтэй хамта энэ «Зарница» гэжэ мүрысөөтэ наада эмхидхэлгэ зарим тээгүүр унтаранги байна,—гэжэ нүхэр Непомнящих шүүмжэл хэнэ.

Конференци дээрэ мүн тэрэшэлэн сэрэгэй алба хаагша **Анатолий Александренко**, республикын гэгээрэлэй министр **С. С. Дмитриев**, «Буряадай залуушуул» газетын редактор **Эдуард Буврачный** гэгшэд үгэ хэлэһэн байна. ВЛКСМ-эй ЦК-гай секторые даагша **Юрий Загайновай** хэлэһэн үгые конференциин делегадууд ехэ анхаралтайгаар шагнаба. Конференциин эсэстэ КПСС-эй Буряадай обкомой нэгэдэхи секретарь **А. У. Модогоев** дэлгэрэнгы үгэ хэлэһэн байна.

ВЛКСМ-эй обкомой тоосоон тушаа, областной комсомолой организациин саашадаа бэелүүлхэ зорилгонуудые хараалһан тогтоол конференци дээрэ баталан абтаба. ВЛКСМ-эй обком, комсомолой областной шалгалтын комисси шэнээр һунгагдаа. Тэрэшэлэн ВЛКСМ-эй XVI съездын делегадуудаар 20 хүн һунгагдаһан байна.

ВЛКСМ-эй областной конференциин заседаниин зал соо. Ф. СОРОКИНОЙ фото.

лэ муугаар хүдэлнэ. Магазинуудта номууд, һуралсалай хэрэгсэлнүүд, методическа литература болон бусад зүйлнүүд тон хомор байдаг гэжэ үгэ хэлэгшэ шүүмжэлэл хэнэ. Тэрэнһээ боложо һургуулинуудай һуралсалай кабинедүүдые хэрэгтэй зүйлнүүдээрнь хангалга уршагта байдалда ороно бшуу. Спортивна хэрэгсэлнүүд, фотоматериал, шэрэ, карандаш, саарһан гэхэ мэтые манай хүдөөдэ олохонь тон бэрхэтэй.

— Би Хяагтын аймагай комсомолой организацинуудай нэрэһөө комсомолой областной XXV конференциин делегадуудые халуунаар амаршалнам, аша үрэ ехэтэйгээр хүдэлхыетнай хүсэнэм,—гэжэ Ранжуровай нэрэмжэтэ колхозой хонишон **Дарима Галданова** өөрынгөө үгые эхилнэ.

Нүхэр Галданова аймагай комсомол болон залуушуулай хэжэ байһан хэрэг тухай хөөрэнэ. «Ленинэй ойдо—габшагай ажал» гэһэн уряа доро социалис мүрысөөн үргэн дэлгэсэтэйгээр эмхидхэгдэжэ оаина, энэ мүрысөөндэ илагшадай тоо улам олон болоно гэжэ тэмдэглэнэ. Комсомол басагад һаалишад Лидия Найданова, Мария Батомункуева, Зоя Михайлова гэгшэд нёдондо үнеэн бүриһөө 2000—2200 килограмм һу һаанан, хонишод Батор Жанцанов, Батор Иванов гэгшэд 100 өхэ хонин бүриһөө 95—100 хурьга абаһан байха юм. Механизаторнууд Валерий Ванданов, Бато-Очир Аюшеев, Николай Аносов болон бусад олон нүхэд бүэзэ ехэтэйгээр хүдэлнэ. Эдэбхи үүсхэлтэйгээр, үрэ дүн һайнтайгаар хүдэлдэг хүдэлмэришэт промышленна предприятинуудтамнай мүн лэ олонгэжэ үгэ хэлэгшэ мэдээсэнэ.

Аймагай комсомолшууд болон залуушуул тала дайдынгаа, фермынгээ өзэн байха ёһотой гэһэн уряал доро хүдөлжэ байдаг. Колхознигуудай бүхэсоюзна III съездын дүнгүудые оаяр баясхалантайгаар угтаһан басагад болон хүбүүд партиин ба арадай табиһан зорилгонуудые эрхимээр өзелүүлхээр хэзээдэ бэлэн гэжэ нүхэр Галданова мэдүүлнэ.

— Манай колхозой комсомолшууд өөрынгөө суглаан дээрэ хэлсэжэ уялга абахадаа, В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойн хүндэлэлдэ зорюулан, энэ жэлдэ эрхим амжалта түйлахабди гэжэ үгээ үгөө. Тиихэдэнь бидэ залуу хонишод 100 эхэ хонид бүриһөө 95 хурьга абаха, толгой бүриһөөнь 3 килограмм нооһо хайшалха гэһөн уялга абаабди. Тиихэ зуураа манай залуушуулай газетэ бологшо «Буряадай залуушуул» гэжэ хэблэл хадаа худөөгэй залуушуулай хүдэлмэри тухай материалнуудые ехэл үсөөнөөр толиллог байна гэжэ хэлэхэ зэргэтэйб. Редакциин хүдэлмэрилэгшэд холын аимагуудта, илангаяа колхозуудта хүрэжэ ошодогүй. Манда магтамаар, тэдэнэй амжалтата хэрэгые харуулмаар залуу хүнүүд нилээд олон,—гэжэ нүхэр Галданова үгынгөө эсэстэ хэлэһэн байна.

Улаан-Удын аймагай комсомолшууд болон залуушуулай ажал хэрэг тухай, тэдэнэй эдэбхи үүсхэл, эрмэлзэл оролдолго тухам ВЛКСМ-эй райкомой нэгэдэхи секретарь **Сергей Лумбунов** дэлгэрэнгыгээр тогтобо. В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойе амжалтатайгаар үгтахаяа тэмсэжэ байһан залуу ажалшадай хүдэлмэридэ магтахаар юумэн олон. Мал ажал дээрэ хүдэлжэ байһан 200-аад шахуу залуу үетэнэй амжаһан амжалта ехэ, магтаал суудта хүртэһэн түрүүшүүлшье олон. Тэдэнние нэрлэн, үгэ хэлэгшэ хоорөөгөө үргэлжэлүүлнэ.

Саашань үгээсэ үргэлжэлүүлхэ зуураа, нүхэр Лумбунов залуу ажалшадай дунда социалис мүрысөө эмхидхэлэг дүй дүршэл тухайгаа, хүмүүжүүлгын ямар хүдэлмэри ябуулдаг тухайгаа тогтоно. Гэхэ зуура залуушуулай абьяаста ажалда һаад тонбо ушаруулдаг, тэдэнэй эдэбхи үүсхэлые мохоодходог зүйлнүүд бии. Малшан боложо хүдэлхөөр залуушуул олон. Тиигэбэшье малай фермэнүүд дээрэ хүнүүд дуталдаһаар. Энэ юуи дээрэһээ болоноб гэхэдэ, илангаяа аймагай комсомолой организаци хубитаяал яһалахан оруулна,—гэжэ ВЛКСМ-эй Зэдын райкомой нэгэдэхи секретарь **Анатолий Тумуров** үгээ эхилэод, һайн хүдэлмэриин дүнгүүдые гэршэлһэн олон тоо, баримтануудые харуулан байжа, конференциин делегадуудта элидхэнэ.

Тиихэ зуураа тэдэнэй хүдэлмэридэ ушардаг дутагдалнууд тухай дурдана. Зэдын аймаг гол түлэб хонин ажалда мэргэжэһэн ажахынуудтай. Тиимэ ушарһаа тэндэ хонишодой училищи байгуулха тухай хөөрэлдөөн хоёр жэлэй урда тээ гараһан юм. Теэд энэ асуудал хөөрэлдөөнһөө саашаа ошоогүй. Республикын Худоо ажахын министерство манай һануулгада ямаршье харюу үгеогүй байһаар гэжэ нүхэр Тумуров хэлэбэ. Мүн төрэшэлэн һурагшадай дунда ябуулагдадаг хүдэлмэриие эрид һайжаруулха шухала байһан тушаа тогтобо. Ушар юуб гэхэдэ, олон үхибүүд һургуулияа дүүргэнгүй хаяна, һуралсалай шанаршье бирагүй байдаг, олон багшанар дуталдадаг зэргэтэй.

Буряадай модоной химиин гигантын—Сэлэнгын целлюлоз-картоной комбинадай залуу барилгашадай ажал хэрэг тухай төндэхи ВЛКСМ-эй комитедэй секретарь **Иван Евтеев** үгээ зорюулба. Энэ ехэ барилга дээрэ ажаллажа байдаг комсомолшууд болон залуушуулай ажалай намтар нилээд баян. Урдань гаталагдашагүй намагтай ой тайгын байһан газарта

— Бидэ студентнэрэй гол уялга хадаа һуралсал болоно. Һайнаар лэ, оролдосотойгоор лэ, оюун бодолоо гүйлгэн һураха уялгатайбди. Нигэжэл партиин, аралай үгэһэн аша үрые мүнөө, хожомыньшье ажал хэрэгээрээ харюулха ёһотойбди. Тэрээнтэй хамта ниитын ажабайдалда эдэбхитэйгээр хабаадалсаха шухала. Энэ талаар комсомолой обком дээдэ һургуулинуудтахи комсомолой эдэбхитэдэй һуралсал эмхидхэһэн байна. Тэрэнэй удаа суглаан болоо, студентнүүд социалис уялгануудые абаһан байна. Институт бүхэндэ студентнэрэй эрдэм шэнжэлгын бүлгэмүүд бии. Манайшье институдта иимэ бүлгэм эмхидхэгдэнхэй. Теэд байра байдалай үйтанһаа боложо, элдэб дутагдалнууд ушарна. Һуралсалай шанар һайн гэхын аргагүй. Эдээнние һайжаруулхын түлөө комсомолой комитет хэмжээ абажа байдаг,—гэжэ тэрэ тэмдэглэбэ.

Саашань үгээсэ үргэлжэлүүлхэдээ, нүхэр Байронова хүдэлмэриин семестрэй ямараар эмхидхэгдэдэг байһан тушаа тогтоһон байна. Илангаяа манай институдай механическа факультедэй студентнэрэй «Энергия-69» гэжэ барилгашадай отряд магтаалтайгаар хада уулата Ахын аймагта ажаллаа. Гэхэ зуура зарим студентнэр энэ барилгын отрядуудта орожо хүдэлхэ дурагүй байдаг. Зарим тээгүүр залуу барилгашадые муугаар угтадаг. Ерэһэн дарынь тэдэндэ хэхэ хүдэлмэриинь оложо үгэдэггүй ушарнууд олон. Тиимэһээ үгэ хэлэгшэ манай залуу барилгашадай хүдөө нютагуудта ошоходонь һайнаар туһалыт гэжэ комсомолой райкомуудай секретарьнарта хандаба.

— ВЛКСМ-эй ЦК-гай үүсхэлээр Казань хотодо 1969 оной декабрь һарада студентнэрэй бүхэсоюзна уулзалга болоо һэн. Тэрэ уулзалга В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойдо зорюулагдаа юм. Тэрэндэ би хабаадалсаха зол хубитай бангааб. Казань хотодо үнишье байгаагүйбди. Тиигээшье һаа, Ленинэй иамтартай сэхэ холбоотой энэ хото манай оюун бодолһоо хэзээдэшье хахасахагүй. Энэ уулзалга саг соогоо эмхидхэгдээ, энээнһээ ойлгожо абаһан юумэнайшье ехэ. Иимэ уулзалганууде заншалта болгоо һаа, туһатай гэжэ бидэ уулзалгада хабаадагшад мэдэрээбди. В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойдо зорюулһан студентнэрэй уулзалгые бидэ өөһэдынгөө республика дотор эмхидхэхэ байгаа һэн хабди. Иимэ уулзалга эмхидхэхыень ВЛКСМ-эй обкомдо дурадханаб. Энэ уулзалга хадаа ленинскэ шалгалтые комсомолой организацинуудай хэр зэргээр эмхидхэжэ байһан тухай элидхэл абалгын харалга болгохо зэргэтэй,—гэжэ нүхэр Байронова хэлэбэ.

— Энэ конференци дээрэ аймагайнгаа залуушуулай зүгһөө үгэ хэлэхэ ехэ этигэл намда үгтэбэ. Теэд манай залуу үетэн аха нүхэдтээ адли тэгшэ алхалхын түлөө бүхы хүсэ шадалаа гаргаха байха гэжэ би комсомолшуудай зүгһөө найдуулха байнаб. Манай аймаг модо ехэр бэлэдхэдэг леспромхозуудтай. Аймагай газар дайда дээрэ 3 леспромхоз, тиихэдэ Онохойн модоной комбинат оршодог, — гэжэ Шулуутайн леспромхозой шофер **Александр Карбаинов** үгээ эхилээд, аймагай модо бэлэдхэлшадэй 1969 ондо туйлаһан амжалтануудые жэшээ болгон харуулба. Модо бэлэдхэлшэдэй дунда комсомолшууд болон залуушуул хахадһаань үлүү шахуу. Тиимэһээ тэдэнэй оруулһан хубита тэрэ амжалта соо ехэ гээшэ ааб даа. Көкэтэй гэжэ модо бэлэдхэлэй пунктын залуушуулай бригаданууд модо бэлэдхэлшэдэй бүхэсоюзна мүрысөөндэ яһала гэмгүй амжалта туйлаа һэн. Тиихэдэнь залуу модо бэлэдхэлшэдэй зональна конкурсын болоходо, Хандагатайн леспромхозой комсомолшууд түрүү һүүри эзэлэв бэлэй. Тэрэ конкурсдо хабаадаһан, тэндэ эрхимлэһэн модо отологшо Виктор Ступин энэ конференциин делегат.

— Энэ үбэлэй хүйтэндэ ой соо хүдэлхэ гээшэ тиимэ бэлэн хэрэг бшэ гэжэ таанар мэдэнэ бээзт. Тиимэшье һаань, манай залуу хүдэлмэришэд, шофёрнуud, механизаторнуud хүдэлмэриингөө һүүлээр понедельнигэй үдэшэлэн булта политическэ һуралсалдаа ерэлдээд лэ байгша. Ленинэй хүдэлмэринүүдые шудалнабди, уншанабди, зүбшэн хэлсэнэбди. Һуралсалаимнай хэшээлнүүд ехэл һонирхолтойгоор болодог юм. Хөөрэлдэхэшье, арсалдахашье саг болодог гээшэ,—гэжэ нүхэр Карбаинов тэмдэглэнэ.

ВЛКСМ-эй Хойто-Байгалай райкомой нэгэдэхи секретарь **Павел Непомнящих** үгэ абана.

Холын хойто аймагай комсомолой организациин ажабайдалда хоёр жэлэн турша соо болоһон туйлалтануud тухай тэрэ үгээсэ зорюулна. 1967 ондо болоһон конференциһээ хойшо комсомолой райком кадрнуудай дунда ябуулагдаха хүдэлмэриие һайжаруулха, залуушуулые политическэ мэдэрэлтэй болгохо асуудалнуудта анхаралаа онсо хандуулһанай ашаар, мүнөө яһала бата бөхи эдэбхитэдтэй болоод байнабди гэжэ тэрэ мэдүүлбэ. Комсомолой эхин организацинуудай секретарьнарай семинарнууд дээрэ шухала шухала асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдэдэг, райкомой гэшүүдэй нэрэ хүндые дээшэлүүлхэ, тэдэниие ниитын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадуулха талаар яһала алхамууд үрагшаа хэгдээ. Олон комсомолшуулые партида орохыень зууршалга хэгдэһэн, хүтэлбэрилхы тушаалнуудта дэбжүүлһэн байна.

Залуу үетэниие юрэнхы болон тусхай һуралсалда хабаадуулха талаар зарим тэды хүдэлмэри хэгдээ Хэрбээ урдань республиканска заочно һургуулида энэ аймагһаа нэгэшье хүн һурадаггүй һаа, энэ жэлдэ 30 хүн һуража байна. Үдэшын хүдэлмэришэн залуушуулай һургуулида 85 хүн һурана. Аймагай эрхэ байдалаар болоходо, энэ яһала гэмгүй үрэ дүн гэжэ тоолонобди. Залуушуулай 90 процентнь алибаа

Дондок Балсановичай һүүлээр нүхэд өөһэдынгөө һанамжа дурадхал хэлэжэ, дэлгэрэнгы түсэб табигдаа һэн.

Тэрэ гэһээр нилээд ехэ саг үнгэрөө, хараалагдаһан зүйлнүүд бэелүүлэгдэжэ эхилээ. Хаа хаана шэмэглэлэй хүдэлмэри хэгдээ. Владимир Ильич Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойдо зорюулагдаһан хоёр томо стенд урлагдаһан байна. Тэдэнь «Владимир Ильич Ленинэй ажабайдал, ажал ябуулга» гэһэн гаршаггай. Тиихэдэ нэгэниинь үргэлжэ зайн галаар гэрэлтүүлэн шэмэглэгдэнхэй.

Уран һайханай бүлгэмэйхид мүн лэ эдэбхитэйгээр хүдэлжэ эхилбэ. Мүнөө үедэ хэжэ байһан хүдэлмэри тухайгаа Дондок Балсанович Цоктоев иигэжэ хөөрэнэ:

— Колхозлоо табан бригадатайбди. Тэндэхи ажалшадые соёлойнь таларр хангахын тула яһала ехэ юумэ хэгдэнэ. Хуушан жэлдэ хамтадаа 20 гаран концерт колхоз дээрээ табяабди. Тиихэдэ хүршэ һуурһан колхоз, совхозуудта ошожо, арбаад концерт табигдаа.

Тиихэдэ 7 хүнһөө бүридэһэн агитбригада бии. Тэрээнтэйгээ хамта холын мал ажалай газарнуудта ошожо, наада гарганабди, лекци уншанаоди, хөөрэлдөө үнгэргэнэбди...

Шэнэ жэлэй урда тээхэнэ тосхондо уран һайханай бүлгэмүүдэй бэлиг шадабариин харалга үнгэргэгдөө. Дунда Хэрээтын соёлой байшангай бүлгэмэйхид мүн лэ эндэ өөһэдынгөө уран бэлигые харуулжа, яһала һайн сэгнэлтэлэ хүртэбэ. Владимир Ильичтэ зорюулжа бэлдэгдэнэн буряад сюитэнь үндэроор сэгнэгдэжэ, уран һайханай бүлгэмүүдэй республиканска харалга дээрэ табигдаха болоо. Энэ хадаа тус бүлгэмэй амжаһан ехэхэн туйлалта гээшэ. Нютагай дунда һургуулиин багша Екатерина Жамсуевна Дамбаева тэрэ сюитэ зохёожо зүжэглэлэн магтаалтай. Тиихэдэ уран һайханайнь хүтэлбэрилэгшэ Бато Цыренжапович Жамбалов баһал уран һайхан зүйлнүүдые һанамжалан бэелүүлжэ, бүхыдэнь бүлгэмөө урагшань татана.

Мүнөө энэ бүлгэмэйхид аймагайнгаа харалгада хабаадажа дүүргэгдэ, республикын эрхим бүлгэмүүлгэй хаба шадабаряа үзэлсэхөөр Улаан-Удэ ерэхэеэ бэлдэнэ.

Н. ЦЫБИКДОРЖИЕВ.

СОЁЛОЙ ҺОНИН

КЛУБАЙ ГАЛНУУД

Үдэшын боро хараанай болоосоор, Дунда-Хэрээтын соёлой байшантай сонхонууд яларшаба. Соёлой хүдэлмэрилэгшэд,—клубай советэй гэшүүд, уран һайханай бүлгэмэй хүтэлбэрилэгшэд эндэ сугларанхан: аймагайнгаа ажуун бэлигтэнэй харалгада яажа бэлдэхэ тухай асуудалнуудые тэдэнэр зүбшэн хэлсэнэ.

Ямар дүү, хатарнуудые репертуартаа оруулхаб? Мүнөөмнай ямар шэнжэтэй жэл байхаб? Тиихэдээ ямар эрилтэнүүд табигданаб? Хайшан гээ һаа, тэдэ эрилтэнүүдтэ харюусажа шадаха байнаб?.. Эдэ олон асуудалнуудые эб хамтаараа шиидхээгүйдэ аргагүй ха юм.

— Нүхэд мүнөөмнай онсо шэнжэтэй жэл гээшэ. Багша Ленинэйнгээ эүүн наһанай ойе угтажа байнабди. Тиимэһээ репертуартамнай ленинскэ темэ гол һуури эзэлхэ ёһотой,—гээд, соёлой байшангай директор Дондок Балсанович Цоктоев буянтанай анхарал хандуулба.

Уран һайханай бүлгэмэй программа зохёохоһоо гадна, түб гуламтаяа —соёлойнгоо байшан, бригадна тосхонуудые, мал ажалай газарнуудые яажа шэмэглэхэ тухай асуудал эндэ зүбшэн хэлсэгдэхэ байба.

Манай аймаг модо ехэр бэлэдхэдэг леспромхозуудтай. Аймагай газар дайда дээрэ 3 леспромхоз, тиихэдэ Онохойн модоной комбинат оршодог, — гэжэ Шулуутайн леспромхозой шофер **Александр Карбаинов** үгээ эхилээд, аймагай модо бэлэдхэлшадэй 1969 ондо туйлаһан амжалтануудые жэшээ болгон харуулба. Модо бэлэдхэлшэдэй дунда комсомолшууд болон залуушуул хахадһаань үлүү шахуу. Тиимэһээ тэдэнэй оруулһан хубита тэрэ амжалта соо ехэ гээшэ ааб даа. Көкэтэй гэжэ модо бэлэдхэлэй пунктын залуушуулай бригаданууд модо бэлэдхэлшэдэй бүхэсоюзна мүрысөөндэ яһала гэмгүй амжалта туйлаа һэн. Тиихэдэнь залуу модо бэлэдхэлшэдэй зональна конкурсын болоходо, Хандагатайн леспромхозой комсомолшууд түрүү һуури эзэлэв бэлэй. Тэрэ конкурсдо хабаадаһан, тэндэ эрхимлэһэн модо отологшо Виктор Ступин энэ конференциин делегат.

— Энэ үбэлэй хүйтэндэ ой соо хүдэлхэ гээшэ тиимэ бэлэн хэрэг бшэ гэжэ таанар мэдэнэ бээзт. Тиимэшье һаань, манай залуу хүдэлмэришэд, шофёрнуud, механизаторнуud хүдэлмэриингөө һүүлээр понедельнигэй үдэшэлэн булта политическэ һуралсалдаа ерэлдээд лэ байгша. Ленинэй хүдэлмэринүүдые шудалнабди, уншанабди, зүбшэн хэлсэнэбди. Һуралсалаимнай хэшээлнүүд ехэл һонирхолтойгоор болодог юм. Хөөрэлдэхэшье, арсалдахашье саг болодог гээшэ,—гэжэ нүхэр Карбаинов тэмдэглэнэ.

ВЛКСМ-эй Хойто-Байгалай райкомой нэгэдэхи секретарь **Павел Непомнящих** үгэ абана.

Холын хойто аймагай комсомолой организациин ажабайдалда хоёр жэлэн турша соо болоһон туйлалтануud тухай тэр

ТҮБ ХОТЫМНАЙ БИБЛИОТЕКЭДЭ

ФОТОРЕПОРТАЖ

— Агууехэ багша Владимир Ильич Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойдо зорюулан, онсо өөрын удхатай олон янзын выставкэнүүдые, уншагшадай конференцинүүдые эмхидхэжэ үнгэргэнэбди. Орожо һонирхон харахадатнайшье болохо,—гээд, М. Горькийин нэрэмжэтэ республиканска библиотекын директорэй орлогшо нүхэр Жаркова хөөрөө бэлэй.

Шэнээр баригдажа һаяхана ашаглалгада тушаагдаһан гурбан дэбхар энэ библиотекын уужам һаруул уншалгын зал соо хүн зон (1-дэхи зураг) олон. Урал зохёолой, техническэ болон политическэ номуудые уншахаяа ерэгшэд үргэн салуу залай тэгэн дүндуур таблатай номой, үнгэтэ фото-зурагуудай выставкэнүүдые анхаралтайгаар харанад. Эндэнь «Ленин ба техническэ дэбжэлтэ» гэһэн гаршагтай номуудай нилээд томо тагууд жэрылдэнэ. Дээрэнь үнгэрһэн табин гурбан жэлэй туршада агуу багшынгаа сэсэн мэргэн заабаряар хүдэр бадсанта хүдэлмэришэдэй, эрдэмтэдэй, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй гараар түйлагдаһан асари ехэ түйлалтануудые харуулһан элдэб гадартай нөмүүд аятайханаар таблатай. Тээ саанаханань тэбхыһэн тагууд дээрэ «Ленин—вождь, нүхэр, хүн» гэжэ алталмал үсэгүүдээр аржытар бэшээтэй байхыень харанабди. Эндэ мүн лэ В. И. Ленинэй эдир наһан, һуралсал, мүн түрүушынь революционно ажал ябуулга тухай дэлгэрэнгыгээр бэшэгдэһэн зузаан, нимгэншье номууд, үнгэтэ фото-зурагуудай альбомууд ябталаатай (2-дохи зураг).

— Мүнөө республикымнай хото, худөөгэй библиотекэнүүдэй харалга үнгэргэгдэжэ байнхай. Энэ харалгада хабаадалсаһан библиотекын хүдэлмэрилэгшэд гол түлөө үргэн нинтэ уншагшадайгаа дунда элдэб һонирхолтой шэнэ номуудай удхаар, В. И. Ленинэй ажабайдал тухай конференци, хөөрэлдөөнүүдые, фото-зурагуудай стенд, выставкэнүүдые эмхидхэнэ. Бидэ һүүдэй үедэ Ильичэй бэшэһэн түрүүшын, олдохобо шухаг бэшэгүүдые суглуулнабди. Гадна «Ленин ба Буряад орон» гэһэн библиографи түсхай согсолбори болгон хэблэхээр бэлдажа байнхайбди. Энээн сооль Буряад уран зохёолшодэй-мнай агуулхэ багшадаа зорюулан бэшэһэн номууд тухай дэлгэрэнгыгээр хэлэгдэхэ байна,—гээд библиотекын хүдэлмэрилэгшэ Валентина Ивановна Акульцова мэдүүлэ.

Эндэхи библиотекынхид эн выставкынь номуудые долоон хонёг бүри шэнэлжэ, ашаглажа байхаг [illegible] алтай юм. Хүгжэм, дуунай зохёлнуудай таһагта өөхөдөмнай, «Ленинэй эгээн дуратай хүгжэм» гэһэн гоё һайхан булаг эмхидхэгдэд байна. Тэндэнь дэлхэйн, оролой элитэ хүгжэмшэдэй бэшэһэн хүгжэм, дуунуудай номууд таблатай. Тарэшэлэн манай Буряадай мэдэжэ композиторнуд Бау Ямпилов, Жигжит Батуев, Дандар Аюшеев болон бусадай зохёлнуд мүн лэ тэбхигдэнхай. Эдэ бүгэдые ангараа байхадаа, ашуу багынгаа ажабайдалые, ажал хүдэлмэрине алган дээрэ тараһаадал байгаа һэн.

Удаань уншагшадта нэм гартань үзүүр гаһагта оробобди. Удаан, һаруул зан соо залай янзын номууд гол удхаараа хубаарилагдаһан аятайханаар тагууд дээрэ ябталаатай. Энэ ороожо ерэгшэдые үнэгэй библиотекарь Елена Иванова Истомина нэмэн дарууханаар үгтан:

— Нэм абхатнай гү? Үрэн зохёолой номууд тэндэ байна, эншэ харахадатнай болохо,—гэнэ.

— Олон түмэн уншагшаднай эдэ выставкэнүүдыемнай ехэл анхаралтайгаар харана (3-дахи зураг). Тиимэһээ бидэ энээнэйнгээ удхые бүри гүнзэгы, һонирхолтой болгохын тула нилээд оролдонобди. Манай библиотекэ энэ жэлдэ 305 мянган ном абаа юм. Энэнь нёдондонойхиһоо һураггүй ехэ. Гадна библиотекымнай таһагууд соо недели бүхэндэ уншагшадай тусхай конференцинүүд үнгэргэгдэнэ. Һаяхан багшанар, хүмүүжүүлэгшэдэй хоорэлдөөн үнгэргэгдөө. Үшөөшье олон юумэ хэхээр хараалнабди, — гээд, Елена Павловна хөөрөөгөө дүүргэн бэлэй.

Байгша оной апрель һарада библиотекын хүдэлмэрилэгшэдэй зональна конференци үнгэргэдэхөөр хараалагдана. Энэ зүблөөндэ Шэтын, Эрхүүгэй областнуудай, Буряадай АССР-эй түлөөлөгшэд сугларха юм.

Дэлхэйн пролетариадай агуулхэ багша В. И. Ленинэй 100 жэлэй ойе ажалайнгаа эрхим һайн бэлэгээр угтахын түлөө бүхы хүсэеэ элсүүлэн байнан энэ коллективэй һанаһандаа хүрэхэнь дамжагүй.

Ев. ЗАХАРОВ,
Вл. ЖИГЖИТОВ,
манай корр.

АЗИДАХИ ЭГЭЭЛ ТОМО МУЗЕЙНҮҮДЭЙ НЭГЭН

УЛААН-БААТАР. (ТАСС). Улаан-Баатар хотын үүрэнэй түбэй музей эхинхэгдэһэн 45 жэл болобо. МОНЦАМЭ агентствын мэдээсэнэй ёһоор, өдэ жэлнүүдэй туршада тус музей Ази түбиин эгээл томо музейнүүдэй нэгэн болотороо үргаа. Ганса 1969 ондо дэлхэйн гушан ороной 4 мянга үлүүтэй эрдэмтэд ба аяншалагшад энэ музейдэ ерэжэ хараһан байна.

Музейн экспонадууд монгол арадай түүхые тодорхойтоор, удха түүсоор харуулжа, төрөөгөй гэбэ культурын ба искусствын төй байхэн үлдые, ашагта малтамалнуудайнь баялиные эмхэлэн харуулна.

Монгол ороной бүхы амитадай ба подеонтологическэ зүйлнүүд музейдэ ерэгшэдые ехэ һонирхуулна. 68—70 миллион шахуу жэлэй саана тээ Монголой газар дээрэ ажамидаржа байнан амитадай яһан, яһануудай зарим хубинууд, амитад ба шубуудайнь мануулхай эндэ табигдаһай.

ХАЛЬШТЕЙНЭЙ ДОКТРИНЫН МҮРӨӨР

БЕРЛИН. (ТАСС). Канцлер Брандтын бүдүүсэтэй хэмжэ «Национ байдал тухай» заалгаа түшаа Германиин Коммунис нарнай ЦК-гай Политбюрогой мэдүүлэ тодорхойлоо. Энэ эмхэтгэл ноо хэлэгдэнэй ёһоор, Германиин Демократическэ Республикые улаасхоорондын — эрхын талаар Брандт мадаргаэ арадаһан байна.

Энэ баримтань «Христианско-демократическэ Союзай дурахиһан Хальштейнэй доктринынгаа» ба харата шэнэлэгдэ доктринынгаа гол зорилгые Үрэнэ Германиин бүлэн гэдэг КПГ-гай ЦК-гай Политбюро гаргаа.

АДН агентствын Дюссельдорфоо дамжуулһанай ёһоор, Федералнэ правительствын ахалшье газашалагүйтэр, адли тэнэ эрхые үгэхэ, ГДР-гай адлиг хэлэ һаяхтай гэһэн Брандтын мэдүүлэгэй дашаралуулаа, улаасхоорондын — эрхын талаар ГДР-ые мадаргаэ абадалаа арадаһан ушар үнэн дээрэ немец арадые зүгэ талыгаа тулоолхэ, ГДР-ые газаргалгаа гэһэн ушатай гэдэг КПГ-гай ЦК-гай Политбюро тэмдэглэнэ.

Хүсэ хэрэглагдэһэн арсаха тухай ФРГ ГДР хоёрой хоорондо хэлэсэгүүдые хэжэ эхилхэ тухай Брандтын дурадхал болоёо үндэһэ бүүрнүй гэдэг мэдүүлэг ямаа тэмдэглэдэг. Бидэнэр, коммунистнуд, иньжэ мадүүлнэбди: ГДР-ые улаасхоорондын—эрхын талаар маргаатай тэмцэлдэгүй байнан ба ушарта хэлэлгүүдые хэжэ тухай тиимэрүү дурадхалнуудай үнэн зүтэй байдалынь эмхэлхэр бэшэ.

ФБР нюусаар шагнана

ВАШИНГТОН. (ТАСС). Мүрдэхэмэ Федеральнэ Бюро США-гай хүн ороной хубиин хэрэгтэ дурэ зоргоороо ерэлсэжэ, телефоноор хоорэлдэхэдэнь хото шахуу нюусаар шагнадаг болоо. «Иншиг стар» гэжэ нинслэл хэмэ газетын мэдээсэнэй ёһоор, «телефоноор хоорэлдэгэ үедэнь нюусаа шагнахын тула өрөөлдөө сүүлэй шиидхэбэри хэрэгтэй бэшэ» гэжэ Юстициин министерство тодоолоо. Тэрэнэйнь гадуур США-гай дээдэ шатын сүүлүүдэй нэгэн «Федеральнэ хуулиг ФБР-эй хэрэгтэ ерэлсэгүй байха ёһотой юмэ хаяжа арагшай үгы» гэһэн тобшолол хэжэ, хүн зүүрэй телефоноор хоорэлдэхэнь ФБР-эй шагнаха ябадалынь дамжаһан байна.

Тагнуулшад арестовалагдаа

ПРАГА. (ТАСС). Словакиин Дотоодын хэрэгүүдэй министерствын органуудаа Чехословакиин газар дээрэ сарагэй, экономическэ, политическэ удха шанартай нюуса мэдээнүүдые суглуулжа байнан харинь ороноудай хоёр хэлэн агентнуудые һаяхан шэнэлэ барыа гэдэг ЧТК агентствын мэдээсэнэ. Энэ агентствын газар дээрэ байрлаһан [illegible] түб ороо агентнуудай [illegible] ябуулгые хүтэлбэрилэгшэдэй ажалаа [illegible] ябуулгые мадаргадаг.

АЛУУРШАДЫЕ ҮМӨӨРНЭ

ВАШИНГТОН. (ТАСС). Сонгин тосхоной энгэй хүнүүдые зэрлиг муухайгаар буудаха алаһан американ зэрлиг түримэйшүүлые үмөөрэгшэ США-гай сенатда бии байна. Сенатор А. Эллиндер (демократ, Луизиана штатаһа) телевиденэр үгэ хэлэхэ үедэ Сонгин тосхонде алуулагшад «габьягайгаа хамжаргэр хэһаэлтэдэ хүртөөгэ гэжэ һанагүйгөөр мэдүүлэ.

Сонгинда болоһон гэмтэ ушарые «нэгэн дайралдаһан ушар» гэжэ Америкин хүтэлбэрилэгшэдэй харуулдаа зрилдэһэнинь олондо мэдэгдэжэ. Юрын да тушаалнуудые даажа байнан нэгэ хадыкэн хүн харуусалгада хабаадуулгаһан байна. Тиигэжэ Сонгин тосхонде зэрлиг муухайгаар хүн зонине хөөрэгшадай хорогой, мүн Вьетнамдахи США-гай зэрлиг түримэй бүхы ябуудынь түлөө харуусалгаһа һалгаахы арга болможо олдоохо ушөө нэгэ һэдэлгэ хэһэн байна.

Харин мүнөө, американ сенаторай мэдүүлгые харадаа абаһал, гэмтэ ябуулгануудые хэгшэдые сагаруулха зориллго Вашингтонде бэелүүлэгдэжэ байна.

БОННДО ЕХЭ ХУБИЛАЛТА БОЛООГҮЙ

Баруун Германиин бундестаг энэ жэлдэ түрүүшынхээ Боннде зарлагдаһан байна. Январиин 14-ой түрүүшын заседани дээрэ «Национ байдал тухай» гэһэн тоосоо канцлер Willи Брандт хэлэ. Баруун Германиин шэнэ правительствые толгойлогшо ноу хэлэгшэ ааб гэжэ улаасхоорондын үгэгэн хэ олонинтэ һонирхон хүлеэһэн байна. Социал-демократуудые правительство Боннай шинхаруудтаһан хуушан харса шугамнай хулмахэ хүсэлэтэй гү? Энэ асуудал хадаа Европоо эб найрамдал болон ашуулгүй байдал сахихын түлөө тэмцэдэг бүхы хүнүүдэй һанаа сэдьхэл хүдэлгэнэн юм.

ФРГ-гай дотоодын ба гадаадын политикада эрид эгээ хубилалта болоогүй гэжэ Брандтын хэлэһэн үгэ гаршалнэ. Урдынхидаал мэтэ Баруун Германиин зонхилхы бүлэг ФРГ-е Европын түби дээрэ түрүү гүрэн болгохо гэжэ хүсэдэг байна. Социалис оронуудтай, тэрэ тоодо ГДР-тэй байгуулдаг харилсаануудые гуримшуулахабди гэжэ аман дээрэ хэлээд, ФРГ-гэй правительство унэн дээрэ Германиин социалис гүрэнние гансаардуулха гэжэ һэдэнэ.

«ГДР-ые улаасхоорондын эрхын талаар мэдэрхэ тухай бидэ дурдаханшье ёһогүйбди» гэжэ канцлер хэлээ. Һэнэргүй энэ мэдүүлгэнь ФРГ-гэй политикые шэнэ шэглэлдэ оруулхабди гэһэн Брандтын үгээ үгэнэнтэй эрид алгасалдана бшуу. Францийн «Юманите» газетын хуудаһанда Брандтын бэшэһые тайлбарилха зуураа, Моро нигэжэ бэшэнэ: «Дэлхэйн хөёрдохи дайнай эсэстэ болоһон түүхэтэ хубилалтануулые бүрин ба хэлсэнгүйгөөр зөдэрха гэһэн асуудал Баруун Германиин политикын гол зүйл болоно. Гэбэшье правительствын һэлгээшье һаань, боннойхид энээндэ эсэргүүсэн, ямараар тэмсэнэб гэжэ Брандтын хэлэһэн үгэ харуулна».

Баруун Берлинные тушаа һүйдхэлтэ хараа шугамые Брандтын правительство энээнэй урда тээ байнан правительствааа уламжалан үргэлжэлүүлнэн байха юм. Тодорхойлон хэлэбэл, январиин хөёрдохи хахадта Баруун Берлиндэ хэдэ хэдэн заседаннуудые үнэргэхэ тушаа бундестагай парламентска фракциннуудай ба комиссиннуудай хүсэдэлые Баруун Германиин канцлер батадхан хэлэһэн байна.

ГДР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министерство хуули буса энэ зүйлдхэбэридэ эсэргүүгээр бүрушалгаа хэ. Иимэрүү һэдэлгэнүүд политическэ талаараа бэеэ даанхай гэжэ болохо. Баруун Берлиней ено гуримые өбдэнэ, Европодохи эвулгүй байдал сахиха ба тэндахи түгшүүрилые һуларуулха абадалда эсэргүүгээр шэглүүлэгдэхэй гэжэ тэрэ нотосоо хэлэгдэнэ.

УРМАГУЙ АЯНШАЛГА

Зүүн-Урда Азиин ба Номгон далайн урда хубиин оронуудаар США-гай вице-президент Агню гурбан долоон хонёг соо үргэлжэлэһэн аяншалгаа дүүргэбэ. Аяншалгын зэмайнь һүүлшын шата болоһон Шэнэ Зеландиһаа Америкин амесар «алууршад гутан аутараа!», «Вьетнамнаа гаржа тэ-эплогты!» гэһэн хашхарадаан доро гараха ошоно байна. Агню гэгшын ямагтал Веллингтонда баша. мүн Канберра болон бусад нислэг хотонуудта аяншалжа ябахадань, Америкэдэ эсэргүүцэлтэ нэмэ жагсаалнуудтай болоһон байха юм.

Агню гэгшэн энэ урмагуйгөөр дүүрэһэн аяншалга хадаа Зүүн-Урда Азиде Вашингтоной ябуудаг шахаруудтаһан политикые, мүн Гуам арал дээрэ недэдэ жэлэй зүн соносхогдоһон «Никсоной доктринаа» гэдэгэй бүрэй үшөө дахин харуулаа. Энэ доктринай удхань ямаа мадэжэ юм. США-гай аша тусые хараха. Зүүн-Урда Азидахи национально-судоорлагын хүдэлөөнүүдые зэмлэхэдэй оёһадынь гарбар дараха гэһэн үзэхэй юм. Вьетнамдахи дайе вьетнам арадаар өөһэдөөрнь хүүлэхэ гэһэн түсэб энэл зориндоо шэглүүлэгдэхэй. Вашингтоной номолшод ыма түсэбые «Эб найрамдалай түсэб» гэжэ харуулхые һэдэдэг байна.

«Эб найрамдалта» эдэ мэдүүлэгүүдэй хэр сохэ руушь хэгдэнэндэ зарим хүнүүдэй маргадаг байгаа һаань, харин Америкин вице-президентын хэһэн аяншалгын һүүлэгэр энэ маргалгада эсэг табигдаа.

Азиин арадуд «Никсоной доктринаа» улам ехэ эсэргүүсэлтэ үгүүлэ. Энэ аяншалгынгаа үедэ Агню гэгшэ Америкин политикын буруу һүрэнэн ябадалые цэгэ багга сагаруулха гэжэ һэдэнэн юм. Бодото байдалые хараад үзэхэдэ, энэ хүн хүсэһэндээ хүрөөгүй. Агню гэгшын Азиин руу хэһэн аяншалга хадаа правительствын ябуулдаг политикада Холбоото Штадуудайшье арад зоной ехэзэр дурагүйдэлтые дабаха хэрэгтэ туһа болоогүй. Жиирэй америкынхид, тэрэ тоодо солдадуудшье. Вьетнамһаа хэзээ нэгэтэ ерэсэдүйн сагта сэрэгээ гаргаха тухай правительствын найдуулганууда этигэхээ б[illegible] Тэдэнэр энэ дайнаар хоо[illegible] данхай. Канадын «Газе[illegible] газетын Сайгондохи корре[illegible] тын мэдээсэнэй ёһоор, «[illegible] да дай хэдэг Америкын [illegible] дэй урда зоригынь үндэ[illegible] харанхай».

ЭЗЭРХЭГ ТҮРИМХЭЙШҮҮЛЫЕ ҮМӨӨРЭГШЭД

Холбоото Штадууд хам[illegible] буудай ханинар юм, ганс[illegible] Израилис дэмжэхэеэ бо[illegible] на гэжэ байгаад батадхан [illegible] хын тулада Америкин хо[illegible] лэй үсэдэ бага бэшэ бэхэ [illegible] байха. «Америкын прави[illegible] Израилие дэмжэхэ дэ[illegible] болижо, юрэл хараад һуу[illegible] лоод, оорынгөө үүрэ хуби[illegible] жэ, жэшээлхэдэ, «Нью-Йорк[illegible] газето нигэнтэ бэшэ бэш[illegible] «Холбоото Штадууд ар[illegible] хан барисаатай холбоо ба[illegible] хай» гэжэ США-гай үүрэ[illegible] тарь Роджерс хэлэһэн [illegible] соогоо мэдүүлһэн байна.

Гэбэшье эдэ мэдүүл[illegible] нюур сахиха хэгдэнэ[illegible] Ондоо үүрэн бэшэ, харин [illegible] Холбоото Штадууд И[illegible] эзэрхэг түримхэйшүүлые [illegible] байгаа. Дэмжэхэеэрше [illegible] Америкын правительств[illegible] туһамарилһанай эшэлэ[illegible] мүнөө хүрэтэр Агню гэгш[illegible] 1967 оной ноябриин 22-[illegible] хэбариин дүүрэдтые [illegible] байнаар ха[illegible]. Эндэ шидэ[illegible] ёһоор Израилиин сарагуу[illegible] дэгдэнэн бүхы араб газар[illegible] һэ гаргагаха ёһотой [illegible] бшуу.

Мүнөө Израильда [illegible] Штадуудай үзүүдэг сэрэ[illegible] надамжаа бүри ехэ болго[illegible] һан тухай шэнэ баримтаду[illegible] болоо. Энэн тухай Из[illegible] премьер-министр Голда [illegible] өөрөө сэхэ руушь хэлэһэн [illegible] юм. Америкэ-Израилиин [illegible] саануудай байдал тухай а[illegible] журналистнуудай табиһан [illegible] да тэрэ ангаха мэдүүл[illegible] «Израиль Сегаан байнаа[illegible] нүхэртай юм» гэжэ хэлэ[illegible] ео Штадуудай прави[illegible] оорынгөө аутһоо тус эзэ[illegible] гэжэ талаар Израилиин [illegible] вэнэм гуйлтануудые [illegible] дуургаа гэжэ Тель-Авивые [illegible] Йорк шаталаа һуугаагаһан [illegible] Джавитс найдуулһан байна.

Америкин империализм [illegible] лиие ахадаа дэмжэнэ [illegible] ооёдынгоо экономическа ба [illegible] тическэ бүрин сулоорхыг [illegible] тэмсэдэг Дүнэй Зүүн эрэ[illegible] дуудай тэмсэлые дарахыг [illegible] Израиль тэрэнэй түлөө сэ[illegible] нинь болоно гэ юм. Дүнэй [illegible] дуга абгадаг нефть мүнө[illegible] капиталис талхэйн карелэмэ[illegible] гараа процентые хангадаг [illegible] Энэнэй абгадаг нефтиин [illegible] бүбинь. Америкин монополи[illegible] мэдэдэ байдаг. Дүнэй Зүүн [illegible] оронодог Америкын институ[illegible] баримтануудай ёһоор, Х[illegible] Штадуудай өгөөл томо бэ[illegible] та Америкые компаниинуудаа[illegible] даг 1,7 миллиард үүдүүдэ[illegible] дар хэмжээтэй сэбэр одоо м[illegible] ри оруудагдадаг юм.

Дүнэй Зүүн эрэгтэй [illegible] нимэ байдалтай эбэхэ [illegible] Араб олохон оронуудта түрэ[illegible] жэтэй байгуулалтанууд тогто[illegible] хой. Эдэ байгуулалтанууд [illegible] на дэбжэлтэй ба империалис[illegible] хэлгаһаа сулоорхэ замаар [illegible] гөө арадуудые хүтэлэн. Им[illegible] листнуудай хэдэг нэдэлгэ[illegible] харюу болгон, тэдэнэр эбэ[illegible] харгинуудые улам нигэ[illegible] жагсаана. Энэнэ тухай, мэ[illegible] ОАР-ай, Ливиин ба Судаа[illegible] даадыг хэрэгүүдэй министр[illegible] Каирта болоһон гурбан [illegible] зүблөөн гаршалжа үгэнэ. О[illegible] президент Насер, Ливиин р[illegible] ционно советэй түрүүлэгш[illegible] фи, Судаай революционно[illegible] дэй түрүүлэгшэ Нимэйри г[illegible] Триполиде хэһэн хэлсэнүүд[illegible] дэ абгаһаа шидхэбринүүдэ[illegible] дотоор бэелүүлхын тулада [illegible] нистриүүд сугларнаа байна. [illegible] ирта абгаһаа шидхэбринүүд[illegible] хы араб оронуудай хоо[illegible] холбоо барисаае улам саа[illegible] бэхижүүлхын, империали[illegible] хэгдэдэг тэмсэлые шангадахы[illegible] лада ехэхэн удха шанартай б[illegible] дамжаггүй.

Г. ШИШКИ[illegible]
(ТАС[illegible])

«СОЁЛОЙ ХУБИСХАЛАЙ» ГЭМШЭЛТЭ ХОЙШОЛОН

Хитадай «промышленностиин ба худөө ажахын 1969 ондо туйлаһан өмжэлтэнүүд» тухай зарим тэдэ мэдээсэл болон статьянуудые һүүгэй үеэ Пекинэй хэблэл гаргэдаг болоо.

Экономикын байдал тухай ямаршье мэдээн арадай ажахын түсэбүүдэй дүүргэлтын дүнгүүд тухай һүүлэй 12 жэлэй «урша сэ[illegible] тэшье тушаагдаагүй юм. Тус тус предприятинуудай продукци үйлэдбэридэн гаргала тухай тодорхой мэдээнүүдые толилогдоогүй. Урдахи жэлнүүдэйхитэй сасуудалгалууд дурдагдадаг, тиихдээ олонхи предприятинуудай үйлэдбэри 1966 оной хэмжээнтэй адлирхуу гэһэн тобшолол хэдэг байна. «Ехэ дэбжэлтэй» ураншагуйдалгаһаа уламжалан, промышленностиинь газгадлэ ороһон ушар» энэл үе соо дабагдаһан, харин «соёлой хубисхалай» тодхор һүйд татажа эхилһэнинь үйлэдбэри ба транспортда нулеогин ушөө үлүүлгүй байгаа.

Мэргэжэлтэдэй сэгнэлтын ёһоор, 1969 оной ороһо тарган дунда зэргын гэхэ гү, али 10—12 жэлэй саада тээ оронойнь хурдажа абадаг хэмжээндэ байгаа. Тэрэ гэһэн Хитадта 100 миллион хүн зонин. Энэнь хүн зонине эдеэ хоолоор хангаха асуудалые бүри тубаг болгоо, «соёлой хубисхалай» үедэ эдеэ хоолой талаар карточка гуримые заншань үлдөхэ, тэрэ[illegible] олон дахин хороохо баатай болгоогүй.

Гэхэтэй хамта түбһөө хангагдадаг эмхи зургаануудые хороохо хэмжээнүүд шууд бэелүүлогдэнэ Һүүлэй хоёр жэлэй турша соо ехэ ехэ городуудай хүн зоной худөөгэй холын районуудта нүүлгэгдэхэниинь мэдээжэ. Жэшээлхэдэ, хото городуудһаа сүлэгдэһэн залуушуулай тоо 10 миллион үлүүтэй болоо гэжэ тухайлагдана. Энэ үшаг ороной хүн зонине эдеэ хоолоор хангалгын хэрэг хубилгаагүй, харин олон миллион хүнүүдые эдеэ хоолоор хангаха бэрхэтэй зорилго тэдэ провинциуудта дам даалгагдаа. «Хүдэлмэришэд өөдыгөө эдеэ хоолоор өөһэдөө хангаха» гэһэн эрилтэ бүри шангаар табигдана. Өөһэдыгөө ороһоор, овощоор бүрин хангаһан хүдэлмэришэд ба бүлынь гэшүүд, хүдэлмэришэдэй коллективүүд жэшээ болгон табигдана.

Сэрэгэй зарим частнуудай эдеэ хоолоор өөдыгөө өөһэдөө хангажа эхилһэн ябадал мүн лэ үргэнөөр дэмжэгдэнэ. Ушар юуб гэхэдэ, «соёлой хубисхалай» үедэ гүрэнэй олонхи ажахынууд армиин мэдэлдэ үгтэжэ, сэрэгэй госхозууд болгогдоһон байгаа. Тэдэнэй үйлэдбэрилһэн продукци армиие хангахын тула сэхэ эльгээгдэнэ. Энэ хэмжээниинь эдеэ хоолоор хүн зонине хангаха асуудал хүнгэдхөөгүй.

Ажахынуудые 1970 ондо хүргөөхэ түсэбүүд тухай нэгэшье юумэн Хитадан хэблэлдэ толилогдоногүй. Газетэнүүд табан жэлэй түсэб тухай, гурбадахи табан жэлэй түсэбэй дүүргэгдэхэ һүүлшын жэл тухай дурданагүй. «Соёлой хубисхалай» удаадахи ээлжээтэ табан жэлэй түсэбэй ямар байха тушаа, арадай засагай тогтоогдоһон түрүүшын жэлпүүдтэ абтаһан гол ёһон, экономикын хүргжэлтэ түсэблэхэ гол ёһон үлэхэ гү гэжэ Хитадай хэблэл юушье сэшэнэгүи.

«Хунци» журнал үнгэрэгшэ жэлэй эсэс багта экономическа политика тухай статья толилһон юм. Тиихэдэ экономическа ба сэрэгэй байгуулалтын хоорондохи хубаарал сэрэгэй байгуулалтын аша тусада үргэдхэгдэхэ гэжэ тэрэ статья дотор тайлбарилагдаһан байгаа. Медицинскэ хангалгада, арадай гэгээрэлдэ, соёлой болоһон хүн зоной бусад эрилтэнүүдые хангалгада гаргашалагдадаг мүнгэ зэрэ хороохоной үндэһөөр энэ заабари бэелүүлэгдэжэ байна.

ТАСС, январиин 17.

МОНГОЛ СПОРТСМЕНҮҮД—МАНАЙ АЙЛША[illegible]

Үнгэрэгшэ субботын үдэр аха дүү Монголой залуушуулай команда санаар республикын түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөндэ хабаадалсахаяа ерэбэ. Тус командын бүрндэлдэ нимэ санашад ороно гэбэл: хүтэлбэрилэгшэ Д. Насан, һоригшо А. Олзбаяр түрүүтэй МНР-эй спортын мастернууд Дашдэмбрэл, Батмүнх, Нацагдорж, МНР-эй 1-дэхи разрядай спортсменүүд Нарантунгалаг, Сандагдорж, Дашзэвэг. Эдэнэрэй дунда дэлхэйн мүрысөөнүүдтэ хабаадалсаһан хүнүүд бии.

Жэшээлхэдэ, Дашдэмбрэл олимпиин X нааданда, Норвегиин Осло хотодо болоһон дэлхэйн түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөндэ, Батмүнх Олимпиин X нааданда, Нацагдорж Олимпиин IX нааданда хабаадалсаһан байгаа. Эдэ нүхэдэй мүн 1967 ондо Эрхүү хото ерэжэ, манай бэрхэ бэрхэ спортсменүүдтэй санаар үрилдэ ямар бэлэдхэлтэй байһанаа тушажа үзэһэн байха юм.

Тус командые һоригшо А. Олзбаяр нигэжэ хөөрэнэ:

— Монголдомнан сагаа ерэ ороһотожо, декабриин эхеэр орсо һон байна. Газар һая болоо хара байжа, норилго хэхэдэмэ ехэ таагүй байба. Тиигэбэш Буряадай хүнгэн солбон саа шадтай уулзажа мүрысэхын тулада аһан шадалаараа бэлэдхэ хэ гээшэбди. Республикынтэ нислэл Улаан-Удэ түрүү шынхеэ айлшалбабди. Хэдэ дабхар гэр байшангуудтан, хүн зоноор олон, урган һалбарта байһан яһала гоё һайхан хото байна. Хүн зонинньше хүндэ мүүшэ, бидэнине ёһотой айлшад шэнгеэр хүлеэн абаа.

Монголһоо ерэһэн санаанд республикымнай түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөндэ январиин 20-һоо 25 болотор ябаадалсаха.

Б. НАМДАКОВ.

ПРАВДА БУРЯТИИ МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Нэгэдэхи хуудаһанда: «Хүмүүжүүлгын хүдэлмэрилэгшэдэй шухала зорилго» гэһэн түрүү бэшэг. «Ажалаймнай дүнгүүд ба саашанхи зорилгонууд» гэһэн В. Титовой статья.

Хоёрдохи хуудаһанда: КПССэй Советскэ райкомой пленум дээрэһээ В. Алешинагай тэмдэглэл. Түрэл орон доторнай.

Гурбадахи хуудаһанда: «Хүдөөгэй һургуулинуудай үүргэ ехэ» гэһэн Р. Лучниковой корреспонденци. «Шэнэ жэлэй түрүушын һүни» гэһэн Г. Башаровай статья.

Дүрбэдэхн хуудаһанда: «Грипп үбшэнһөө һэргылэгты» гэһэн А. Павловаи корреспонденци.

Сагай үлгэрнь

Улаан-Удын авиаметстанцнин мэдээсэһэнэй ёһоор, мүнөөдэр республика доторнай бага зэргэ үүлэтэйшэг байха, Байгал шадарай аймагуудта саһан орохо. Баруун зүгһөө һулаханаар һалхилха. Хойто аймагуудта 15—20, бусад нютагуудта 9—14, Улаан-Үдэдэ һүниндөө 25—27, удэрынь 10—12 градус хүйтэн байха.

Редактор
Ц. Ц. ЦИБУДЕЕВ.